Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah :-

Velja za vse leto . . $3.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
-: in the United States. :-

Issued every day except Sundays
—: and Legal Holidays. :—
-: 50.000 Readers. :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 28. — ŠTEV. 28. NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 3, 1916. — ČETRTEK, 3. FEBRUARJA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Priprave za splošen naval. Posledice zračnih napadov.

TURŠKI PRESTOLONASLEDNIK SE JE BAJE USMRTIL. — ZAVEZNIKI ŠE DOZDAJ NISO POGASILI POŽAROV. — ITALJANI V DRAČU IN VALONI. — SPLOŠNEGA NAPADA NA SOLUN SE BO UDELEŽILO TUDI 150,000 TURKOV. — VOJAŠKE OPERACIJE BO VODIL NEMŠKI MARŠAL MACKENSEN. — NEMŠKI CESAR IN TURŠKI SULTAN. — PREBIVALSTVO SE JE POMIRILO.

London, Anglija, 2. februarja. — Atenski dopisnik je sporočil neki tukajšnji brzojavni agenturi, da je iz zanesljivega vira doznal, da bodo Avstrija, Nemčija, Turčija in Bolgarska vprizorile v najkrajšem času napad na Solun. Železniško progo med Gevgeli in Strumico so toliko popravili, da lahko po njej vozijo vlaki. General Mackensen, ki bo vodil vse operacije, se nahaja v Bitolju.

Isti dopisnik naznanja, da se je oddelek črnogorske armade pridružil srbskim četam in da zdaj vsi skupaj prodirajo proti Draču.

Atene, Grško, 2. februarja. — Vojaški strokovnjaki so prepričani, da bo sredi meseca februarja napadlo v zvezi z Bolgari 150,000 Turkov Solun.

Berlin, Nemčija, 2. februarja. — Zavezniki niso še dozdaj pogasili silnega požara, katerega so povzročile nemške bombe v Solunu. Veliko skladišč je že pogorelo do tal. Pri napadu je bilo mrtvih 29 oseb, 15 jih je bilo pa ranjenih.

Dunaj, Avstrija, 2. februarja. — Avstrijci uspešno prodirajo v Albaniji. Danes so zapodili v beg srbske čete, ki so se nahajale v bližini sv. Ivana Meduanskega. Srbi se umikajo proti Draču.

London, Anglija, 2. februarja. — Ko se je bližala neka naša tovorna ladija solunskemu pristanišču, jo je ustavil neki nemški podmorski čoln. Na krov je šlo več nemških pomorskih častnikov in vojakov, ki so vse preiskali in določili, da se mora ladijo potopiti. Predno so izvršili svoj načrt, se je pojavila v bližini neka francoska križarka. Podmorski čoln se je takoj zatem umaknil.

Atene, Grško, 2. februarja. — Iz Soluna so sporočili, da so Angleži iskreali nekaj svojega vojaštva pri Trikari v zalivu Volo. Grška smatra to za zopetno prekršenje nevtralnosti.

London, Anglija, 2. februarja. — Bukareški časopis "Adevarul" je doznal iz zanesljivega vira, da sta sklenili Grška in Rumunska pogodbo, ki določa, da ne sme prva država brez dovoljenja druge napovedati vojne.

Carigrad, Turčija, 2. februarja. — Neka angleška križarka je toliko časa obstreljevala vas Arhririus pri Šmirni, da jo je popolnoma razdejala. Vas ni bila utrjena in tudi v njeni bližini ni nobenih trdnjav.

Rim, Italija, 2. februarja. — Grška vlada je poslala nemški vladi oster protest, ker so nemški zrakoplovci obstreljevali Solun.

Rim, Italija, 2. februarja. — Vrhovni poveljnik italjanskih čet v Albaniji je dobil od svoje vlade polnomoč. Od zdaj zanaprej ne bo razen italjanskemu vojnemu ministru, nikomur več odgovoren.

Zavezniki smatrajo Albanijo kot posebno bojišče, zato so jo pa prepustili Italjanom. Avstrijci mislijo, da bodo z lahkoto zavzeli Drač, pa se bodo zelo prevarili. V Draču so razen Italjanov tudi Srbi in Črnogorci, ki so sklenili braniti mesto do zadnje kaplje krvi.

Rim, Italija, 2. februarja. — Nekatera poročila pravijo, da se bo vnela glavna in odločilna bitka med Avstrijci in Italjani pri Valoni. Z vzhoda se približujejo mestu Bolgari, s severa pa Avstrijci.

Dunaj, Avstrija, 2. februarja. — Vojno ministrstvo poroča, da je položaj v Črnigori in v Skadru neizpremenjen. Prebivalstvo je čisto mirno in je zadovoljno s svojo usodo.

Carigrad, Turčija, 2. februarja. — Te dni je napadel neki ruski bataljon turške prednje straže. Vnela se je silno vroča bitka, v kateri je izgubilo 200 Rusov življenje. Ostali so se morali umakniti.

London, Anglija, 2. ferbuarja. — Reuterjeva brzojavna agentura je dobila iz Delhi poročilo, da je angleška pomožna armada pod poveljstvom generala Aylmera zasedla pri Tigrisu več važnih strategičnih postojank.

London, Anglija, 2. februarja. — Iz Carigrada je dospelo sem preko Amsterdama poročilo, da se je turški prestolonaslednik Jusuf Izedin sam usmrtil, s tem da si je prerezal žile. Življenje si je baje zato vzel, ker je bil neozdravljivo bolan.

London, Anglija, 2. februarja. — Iz nekega poročila o operacijah v Rusiji je razvidno, da so nemške čete potolkle pri Stripi močan ruski oddelek in ga pognale v beg.

Vzhodna fronta.

Nemci so pognali v Voliniji Ruse v beg. Nov ruski ministrski predsednik. — Separaten mir.

Berlin, Nemčija, 2. februarja. Uradno poročilo avstrijskega generalnega štaba se glasi:

Vedoč, da se nam bodo približali Rusi, smo podminirali precejšen del ozemlja v Voliniji in smo bili nočindan pripravljeni. Ko so dospeli Rusi do Uzieska smo zažgali mine. Posledica je bila strašna. Na stotine in stotine ruskih vojakov je bilo usmrčenih. Ostali so se umaknili in pustili na licu mesta veliko vojnega materijala.

Petrograd, Rusija, 2. febr. — Položaj v Galiciji in v Bukovini je neizpremenjen. V Besarabiji se boji nadaljujejo. Kakorhitro se bodo vremenske razmere malo izboljšale, bodo začeli s splošno ofenzivo, ki bo morala biti uspešna, ker imamo na razpolago dovolj moštva, municije, živil in vojnega materijala.

Petrograd, Rusija, 2. febr. — Sedanji ruski ministrski predsednik M. Sturmer, Goremikinov naslednik, je rekel nekemu časnikarskemu poročevalcu, da bo Rusija do konca ustrajala in da ne bo sklepala separatnega miru.

Nemiri v Lizboni.

Lizbona, Portugalska, 2. febr. Nemiri, ki so se začeli že zadnjo soboto, baje še niso prenehali in ena oseba je bila danes ubita in mnogo ranjenih, in sicer od bomb, ki so jih metali demonstrantje v boju proti policiji in vojaštvu.

Nemiri so se začeli radi neznosne draginje živil. Vlada je trdno odločena, da zatre vse nadaljne nemire s silo.

Vpoklic Švicarjev.

Pariz, Francija, 2. februarja. — Iz Berna v Švici poročajo, da je izdal zvezni švicarski svet odlok, ki zahteva, da se takoj javijo za zdravniško preiskavo vsi moški Švicarji, ki znajo rabiti orožje ter so bili doslej izvzeti, in sicer od 16. pa do 60. leta.

Dalje je odločeno, da morajo prinesti vsi moški prebivalci Švice, če so državljani ali ne, svoje puške in karabince vojaškim oblastim v pregled.

Velika škoda.

Helena, Ark., 2. februarja. — Povodnji in viharji so povzročili v državi Arkansas nad deset milijonov škode. Mesti Arkansas City in Newport sta deloma čisto preplavljeni. V Loconia Cirele dela nočindan nad tristo mož pri nasipu, ker se boje, da bi ga reka ne pretrgala. Po cestah v Hickman, Ky., je nad dva čevlja visoko vode. Veliko oseb je že izgubilo življenje.

Svetovna vojna.

Sedanja vojna se ne da primerjati z nobeno v svetovni zgodovini. — Pregled dogodkov.

Nekateri med nami se niti ne zavedajo, da žive v važni zgodovinski dobi, v dobi svetovne vojne. Devet držav je zapletenih v to grozno klanje, devet držav je sklenilo boriti se do konca. Kdor natančno ne zasleduje vseh dogodkov, ne ve, kako se je vojna razvijala, ni mu znano, kdaj je ta ali ona država napovedala vojno in ne ve, kdaj je padla ta ali ona važna trdnjava. Potrebno se nam je zdelo sestaviti kratek pregled vseh važnejših dogodkov sedanje vojne tako da bo vsak rojak vedel natančno za dan, ko se je kaj važnejšega pripetilo.

Tozadevni pregled je natisnjen v letošnjem Slovensko-Ameriškem Koledarju, ki vsebuje razen tega še vse polno člankov, lepih povesti, raznih zanimivosti in slik. Nobena slovenska hiša bi ne smela biti brez njega. Ker smo ga letošnje leto tiskali le omejeno število, opozarjamo rojake, da naj ga vsak takoj naroči.

Stane samo 35 centov s poštnino vred. Naročite ga pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Nemci in Francozi.

Nemške baterije so izstrelile sovražniškega letalca. — Zavzetje važnih višin. — Razstrelba.

Pariz, Francija, 2. februarja. — Danes popoldne je bilo tukaj sledeče uradno razglašeno:

Med Avre in Aisne je obstreljevala naša artilerija sovražniške postojanke in povzročila precejšnjo škodo. Nemci so se dolgo časa hrabro ustavljali, slednjič jim pa ni kazalo drugega kakor umakniti se. Pri Orbey smo razstrelili neko sovražniško municijsko skladišče. Eksplozija je bila strašna; več tisoč kilogramov dinamita je zletelo v zrak.

Berlin, Nemčija, 2. februarja. — Poročilo, ki ga je izdalo nemško vrhovno poveljstvo, se glasi:

Zadnje dni je bilo delovanje sovražne artilerije v Kampanji zelo uspešno. Sovražne bombe so napravile v mestu Lens veliko škodo. Pri Chauny smo izstrelili velik francoski zrakoplov in vjeli oba zrakoplovca. Stroj je bil le malo poškodovan.

V splošnem je položaj na zapadnem bojišču neizpremenjen.

Srbski begunci.

Zavezniki so zaplenili na bolgarskem konzulatu 10,000 frankov. — Beg kralja Petra.

Marseille, Francija, 1. februarja. — Na krovu francoskega poštnega parnika "Lorraine" je dospelo sem te dni 785 srbskih beguncev. Med njimi se nahaja tudi bivši srbski vojaški atašej Pavlović. V Parizu je pripovedoval nekemu časnikarskemu poročevalcu, da je bil kralj Peter pobegnil v Albanijo v spremstvu dveh polkovnikov, nekega vojaškega zdravnika in štirih vojakov. Eno noč so morali prenočevati na prostem. — Srbski kralj je zdaj hudo bolan, vendar je upati, da bo ozdravil in stopil na čelo svoje armade.

Glede aretacije bolgarskega konzula v Solunu je rekel Pavlović, da so zaplenili zavezniki v njegovem stanovanju 10,000 frankov. Konzul je proti temu odločno protestiral, pa mu ni vse skupaj nič pomagalo.

Monaški knez je dal srbskim ranjencem in bolnikom vse svoje bolnišnice na razpolago.

V službi srbskega Rdečega križa je umrla italijanska kneginja Corsini. Srbskim beguncem se na Francoskem prav dobro godi.

Viljem in sultan.

London, Anglija, 2. februarja. — Reuterjeva brzojavna agentura je dobila preko Amsterdama brzojavko, da je poslal nemški cesar Viljem turškemu sultanu pismo, v katerem ga je imenoval maršalom nemške armade.

Pismo se glasi med drugim tudi tako:

— Čete vašega veličanstva so se na vseh vzhodnih bojiščih izvanredno odlikovale. Vaši vojaki so pokazali, da so ustrajni, hrabri in da se z navdušenjem borc. Z ozirom na slavne čine, ki jih je napravila vaša armada in z ozirom na prijateljsko zvezo med mojo in vašo vlado, vas prosim, da prevzamete čast nemškega generalnega feldmaršala.

Časopisje je pri občilo o tej zadevi dolge članke, v katerih slavi postopanje nemškgea cesarja.

Vroči boji pri Rigi.

Petrograd, Rusija, 2. februarja. — Veliki ruski generalni štab poroča:

V okolici Rige se vrše vroči artilerijski spopadi. Bitka, ki se je vnela pred dvema dnevoma pri Ogeru, še ni končana.

Pri Friedrichstadtu je poskušal oddelek nemških vojakov, ki so bili oblečeni v čisto belo obleko, prekoračiti Dvino, kar se jim pa ni posrečilo. Naša artilerija se posebno odlikuje na fronti, kjer poveljuje general Ivanov. Nemci so izgubili vse upanje, da bi še kdaj stopili v ofenzivo. Mi smo dobro preskrbljeni z živili, [illegible] in municijo.

Angleška artilerija.

London, Anglija, 2. februarja. — Uradno se razglaša:

Naša artilerija je obstreljevala sovražniške postojanke med Somme in Ancre. V svojih poročilih pravijo Nemci, da se med vojaki, ki so jih vjeli zadnje dni, nahaja tudi nekoliko Angležev. V tem slučaju gre za neko angleško patruljo, obstoječo iz petih mož.

Bližnja poravnava.

Baje se bliža ugodna poravnava zadeve "Lusitanije". — Nemški poslanik dobil nova navodila od svoje vlade.

Berlin, Nemčija, 2. februarja. Nek tukajšnji poluradni list je danes sporočil, da je poslala nemška vlada poslaniku Bernstorffu v Washington taka navodila, da bo omogočena ugodna poravnava zadeve "Lusitanije", ki je že toliko časa ogrožala prijateljstvo med Združenimi državami in Nemčijo.

Poročilo se glasi:

"Res je, da je prišlo dne 29. januarja v Berlin brzojavno poročilo od nemškega poslanika iz Washingtona, v katerem je naznanjal Bernstorff svoji vladi, da se mu doslej še ni posrečilo poravnati vso zadevo na tak način, da bi bil za obe stranki zadovoljiv. Nato je poslala nemška vlada svojemu poslaniku nova navodila, po katerih bo mogoče sporazumljenje na miren način."

Washington, D. C., 2. februarja. Jutri pričakujejo v Washingtonu pri državnem uradu končni odgovor nemške vlade na zahteve Zdr. držav glede "Lusitanije". Če bo odgovor nemške vlade tak da se bo posrečilo končati vse pregovore in nasprotstva na miren način, ali pa bodo nastale nove teškoče, se bo vedelo že v petek, ko se bo vrnil v prestolico predsednik Wilson, ki bo odločil vso zadevo.

Eksplozija.

New Brunswick, N. J., 2. febr. Danes se je pripetila eksplozija kotla v napravah Howe Rubber Company, pri kateri priliki sta bila dva ubita, štirje pa so bili ranjeni. Poslopje, v katerem se je nahajal parni kotel, je bilo docela porušeno, sosednja poslopja pa so bila zelo poškodovana od ognja, ki je nastal po razstrelbi.

Za vzrok razstrelbe se še ne ve. Družba je imela velika vojna naročila. Približna škoda znaša 100 tisoč dolarjev, od katere je en del zavarovan.

Angleži obstreljujejo bolgarska mesta.

Sofija, Bolgarsko, 2. februarja. Angleške bojne ladije obstreljujejo vsak dan bolgarska pristanišča Portolagos, Makri in Dedeagač. — Kakorhitro stopijo bolgarske obrežne baterije v akcijo, se križarke umaknejo.

Pozor, pošijatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, ŠTAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizo 7 milijonov kron. Vse te pošiljatve so dospele v roke prejemnikov, ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslov osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K.	$	K.	$
5....	.85	120....	16.20
10....	1.50	130....	17.55
15....	2.20	140....	18.90
20....	2.85	150....	20.25
25....	3.55	160....	21.60
30....	4.20	170....	22.95
35....	4.90	180....	24.30
40....	5.55	190....	25.65
45....	6.25	200....	27.00
50....	6.90	250....	33.75
55....	7.60	300....	40.50
60....	8.25	350....	47.25
65....	8.95	400....	54.00
70....	9.60	450....	60.75
75....	10.30	500....	67.50
80....	10.95	600....	81.00
85....	11.65	700....	94.50
90....	12.30	800....	108.00
100....	13.50	900....	121.50
110....	14.85	1000....	132.00

Ker se cene sedaj pogosto spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Parnik Appam vojni plen. Mnogo žrtev Zeppelinov.

OD NEMCEV UJETA LADJA JE NEMŠKI VOJNI PLEN, JE ODLOČIL ODBOR ZDRUŽENIH DRŽAV ZA NEVTRALNOST. — V OSRČJU LADJE SE NAHAJA ZA DVA IN POL MILJONA DOLARJEV ZLATA. — IME NEMŠKE POMOŽNE KRIŽARKE ŠE NI UGOTOVLJENO. — V PARNIK SO POSTAVILI BOMBE ZA SLUČAJ UPORA. — ZADNJI ZRAČNI NAPAD ZEPPELINOV NA ANGLIJO ZAHTEVAL 59 ŽRTEV.

London, Anglija, 2. februarja. — Zvedelo se je iz poučenih krogov, da se nahaja na parniku "Appam", ki so ga ujeli Nemci ter pripeljali v ameriško pristanišče, za 500,000 funtov šterlingov ($2,500,000) vrednosti v zlatu, katero vrednost bodo brškone zahtevali Nemci kot njihov vojni plen, ker se šteje zlato kot vojni kontraband.

Angleški trgovski mornariški krogi so bili radi zajetja parnika "Appam" zelo vznemirjeni. Nastale so razne težave glede vprašanja zavarovalnine, če jo bodo morale zavarovalne družbe plačati ali ne. Splošno jo smatrajo kot vojno izgubo in ne mislijo, da je dospel parnik srečno v pristan, v katerem slučaju bi morale plačati družbe zavarovalnino. Skupna škoda, ki jo bodo trpele pri tem zavarovalne družbe, bo znašala kakih tri in pol miljona dolarjev.

Washington, D. C., 2. februarja. — Ker je prosil angleški poslanik v Združenih državah, Sir Cecil Spring Rice, državni urad v Washingtonu za izpustitev s parnika vseh potnikov, je dovolil državni tajnik Lansing, da smejo oditi na suho vsi potniki, ne pa moštvo nemške posadke.

Dasi še ni nič gotovega znanega glede usode parnika "Appam", se je zvedelo po državnih uradnikih v Washingtonu, da bodo smatrale Združene države parnik kot vojni plen Nemcev. Pri tem bodo baje odločevale stare pogodbe med Združenimi državami in Prusijo iz let 1799 in 1828. Te pogodbe določajo, da ima nemški kapitan ujete sovražne ladje pravico, da jo pripelje v ameriško pristanišče ter obdrži tam toliko časa, kolikor mu se zdi primerno.

Glede postopanja Anglije še ni znanega nič določnega, pač pa splošno pričakujejo, da bo angleška vlada ostro protestirala v slučaju, da ne bodo vrnile Združene države od Nemcev ujetega parnika njegovim lastnikom.

Norfolk, Va., 2. februarja. — Skrivnost, ki obdaja identiteto dotične nemške pomožne križarke, ki ovira angleške ladije v atlantiškem morju pri afriški obali, je še nerazrešena. Angleži, ki so se nahajali na od Nemcev potopljenih šestih ladjah, so prinesli nekatere podrobnosti glede zunanjosti dotične pomožne križarke in nekateri mislijo, da ni "Moewe", temveč "Ponga".

Poročnik Berge, ki zapoveduje nemški posadki na parniku, je hotel obdržati nekaj angleških potnikov kot vojne jetnike, češ, da so še zmožni za vojaško službo. Nemško moštvo še ni dobilo dovoljenja od ameriške vlade, da bi smelo zapustiti parnik "Appam".

Norfolk, Va., 3. februarja. — Širijo se govorice, da se je nahajala blizu tam, kjer je bil ujet parnik "Appam", nemška križarka "Roon", ki je baje s pomočjo brezžičnega brzojava vodila nemško pomožno križarko, kako ujeti parnik "Appam".

Križarka "Roon" ima baje kakih 9,000 ton prostornine in njena hitrost znaša 21 vozlov ter je baje prva večja bojna ladja, ki se ji je posrečilo prodreti skoz angleško blokado v Severnem morju.

London, Anglija, 3. februarja. — Kot nadaljne podrobnosti o moritvi in razrušenju, ki so ga zakrivili Nemci s svojimi Zeppelini zadnji pondeljek na Angleškem, poročajo uradni viri, da znaša število ubitih 59, število ranjenih pa 101 oseb. Zdaj so začeli hujskati na enako povračilo še v onih angleških krogih, ki so bili doslej še vedno nasprotni takim dejanjem.

Zvedelo se je od ljudi, ki so obiskali od nemških zrakoplovov napadene angleške pokrajine, da pripadajo žrtve Zeppelinov večinoma delavskim stanovom in da je med njimi veliko število otrok in žensk. Ubiti niso bili pri delu, temveč na svojih domovih.

Boji pri Tigrisu.

Berlin, Nemčija, 2. februarja. — Turški generalni štab naznanja:

V okolici Kut-el-Amara vlada popolen mir.

27. januarja je izkreala neka bojna ladija v bližini Audifila precej močno posadko, ki je obkolila mesto. Zavezniki so vjeli nekaj turških uradnikov in jih prepeljali na bojno ladijo.

V Kavkazu se ni pripetilo ničesar novega.

POZOR, ROJAKI!

Rojakom naznanjamo, da imamo v zalogi še kakih 1500 slovenskih Koledarjev. Kdor ga še ni dobil, oziroma, kdor hoče imeti še enega, naj nam to na dopisnici sporoči. Dosedaj smo razposlali že štirinajstisoč slovenskih Koledarjev!

Upravništvo "Glas Naroda".

Nemški napad pri Arrasu.

Pariz, Francija, 2. februarja. — Nocoj je bilo tukaj sledeče uradno sporočeno:

Južno od višine štev. 119 v Artois se je vršila zadnje dni izvanredno vroča artilerijska bitka, v kateri smo bili mi zmagovalci. Naša artilerija kontrolira cesto, ki vodi proti Lille.

Med Avre in Oise so obstreljevale naše baterije nemške strelne jarke in jih veliko uničile.

V splošnem je položaj neizpremenjen.

ROJAKI POZOR!

Ker nam letos nikakor ni mogoče dobiti PRATIK iz starega kraja, opozarjamo vse cenjene rojake in rojakinje, da naj pridno nabirajo naš Koledar.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the SLOVENIC PUBLISHING CO. (a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
„ pol leta	1.50
„ celo leto za mesto New York	4.00
„ pol leta za mesto New York	2.00
„ Evropo za vse leto	4.50
„ „ „ pol leta	2.55
„ „ „ četrtleta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA" ("Voice of the People") Issued every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City

Telefon 4687 Cortlandt.

Rudarji v Ameriki.

V Indianapolisu, Ind., se oživlja delovanje rudarske organizacije "United Mine Workers of America" (Združeni ameriški rudarji). Tja se obračajo pogledi ne samo 250,000 rudarjev, ki so člani te organizacije, temveč tudi 800,000 ostalih. 1,250,000 ljudi, ki rijejo pod zemljo ter grebejo od tam premog za toploto in razsvetljavo, čaka na zboljšanje svojega položaja in na povišanje svojih plač.

Delo rudarjev je eden najbolj opasnih, težkih in nezdravih poklicov. Od trenotka, ko se spusti pod zemljo, pa do tedaj, ko se zopet vrne na zemeljsko površje, je življenje rudarja polno raznih nevarnosti. Vsak hip jih kaj ogroža: zdaj posipi kamenja in skal, zdaj eksplozija, plini in poplavljenje.

Rudniki so predori in jih navadno slabo utrjujejo. Pogosto niti inženerji sami ne vedo, odkod in kako bo nenadoma prišla nesreča. Vsepovsod so nevarnosti in smrt vedno za petami svojim žrtvam. Na vsakih tisoč rudarjev pridejo po štirje ubiti. Vsakih 185 tisoč ton pridobljenega premoga je politih s krvjo enega ubitega rudarja.

Kakor kažejo geološki računi, se nahaja v Združenih državah največ premoga na svetu. Takih velikih premogovnih skladov ne premore niti zemlja v Rusiji, Kanadi ali na Kitajskem.

Na premogu najbogatejša država v Ameriki je Pennsylvania, potem pridejo West Virginia, Ohio, Kentucky, Alabama, Colorado, Wyoming, Iowa in Kansas. Vsega skupaj se pridobi v Združenih državah na leto 750 miljonov ton premoga v vrednosti ene miljarde dolarjev.

1,250,000 ljudi dela v Združenih državah velikansko in skoro najvažnejše delo, ker brez premoga ne bi mogel danes svet napredovati. Ogenj, ki požre vsako leto velikanske množine premoga, je neobhodna sila današnje razvite industrije. Toda nihče ne ve ter se ne zanima za žalostno in težko usodo rudarjev. V njihovih vrstah je le prav malo domačinov Amerikancev. Te težko delo opravljajo povečini priseljenci, največ Slovani (Slovenci, Slovaki, Poljaki, Hrvati in drugi) in Italijani.

Združeni rudarji v Ameriki, ki so imeli svojo konvencijo v septembru pretečenega leta v Wilkes Barre, Pa., so sklenili, da zahtevajo od delodajalcev za svoje člane zvišanje plač od deset do dvajset odstotkov. To zvišanje bi se moralo tikati vseh rudarjev, pod zemljo in na odprtem polju. Povsod mora biti priznana rudarska unija in osemurni delavni čas. Delavni dan treba računati od trenotka, ko se spusti rudar v rov, pa do tedaj, ko pride ven. Mnogi rovi so dolgi po nekaj milj in delavcu treba dolgo časa hoditi po njih. Po novih določilih bi moral biti računan ta čas kot delavni čas. Poleg tega pa zahtevajo tudi tedenskega izplačila zaslužka in vsako drugo soboto dela prosto.

Nova razkritja?

Henry Wickham Steed je objavil nek nenavaden članek v angleškem mesečniku "The Nineteenth Century and after", v katerem se peča z dogodki, ki so se dogodili prav pred izbruhom sedanje vojne. Ta članek ima naslov "Pogodba v Konopištu."

Pisec članka pravi, da je obiskal nemški cesar avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegovo ženo, ki sta bila umorjena v Sarajevu, na njihovem gradu Konopištu na Češkem. Nemškega cesarja je spremljal nemški admiral pl. Tirpitz. Navidezno je veljal obisk nemškega cesarja prekrasnim rožnim vrtovom, ki si jih je baje hotel ogledati v Konopištu, v resnici pa sta sklenila tedaj nemški cesar in avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand neko tajno pogodbo.

Najsrčnejša želja, ki sta jo imela ranjki prestolonaslednik in njegova žena, je bila ta, da bi pridobila kake ugodnosti za svoje otroke, ki so bili izločeni od kraljevskih in cesarskih časti po pravilih habsburške dinastije. Potem pa je razložil nemški cesar svoj veliki načrt za vojno, po kateri bi zamogli pridobiti tudi prestolonasledникovi otroci razne prednosti in koristi.

Cesar Viljem je namreč hotel, da bi bila Rusija izzvana na vojno z Nemčijo in Avstrijo; Francijo bi takoj strli v prah, za Angleško pa so bili prepričani, da se ne bo umešavala.

Cesar je predlagal, da naj se obnovi starodavno kraljestvo poljsko, ki naj bi je podedoval z Litvanijo in Ukrajino, ki bi se raztezala od Baltiškega pa do Črnega morja, Franc Ferdinand in njegov najstarejši sin.

Za drugega sina so nameravali napraviti drugo kraljestvo, vštevši Češko, Ogrsko, Srbijo in jugoslovansko obal ob Jadranskem morju in pri Solunu.

Nemška Avstrija s Trstom pa naj bi prešla v roke sedanjega prestolonaslednika Franca Karla Jožefa, in sicer pod nekakim okriljem nemškega cesarja.

Potem bi napravili pogodbe z ostalim svetom, ki naj bi prišel pod nekako nadzorstvo nemškega cesarja. V tej zvezi naj bi bile vse evropske države, ali pa celo ves svet, seveda pod nadgospodstvom Nemčije.

Pisec omenjenega članka o dogodkih pred izbruhom vojne hoče vzbuditi očevidno mnenje v čitateljih, da je bil umor v Sarajevu in okoliščine, ki so ga povzročile, v ozkih stikih z razmerami v habsburški dinastiji in pa nasprotjem, ki ga je imel do cesarja prestolonaslednik Franc Ferdinand, ker njegova soproga ni bila iz cesarskega stanu.

Henry Wickham Steed še pravi, da je prišel nemškemu cesarju umor in odstranjenje njegovega glavnega sokrivca Franca Ferdinanda ravno prav, ker je imel vsaj precej dobro pretvezo za izpeljavo svojih načrtov in za začetek vojne, ker bi se mu komaj mogla kdaj ponuditi boljša in ugodnejša prilika za to.

Dopis.

New York, N. Y. — Slavnim slovenskim društvom in Slovencem greaternewyorške naselbine ter okolice se tem potom prijazno naznanja, da priredi slovensko podporno društvo "Orel" št. 90 J. S. K. J. v soboto dne 13. maja 1916 v dvorani Schützen Hall, 12 St. Mark's Place (8. ulica), New York, svojo osemletno veselico, in kakor običajno, v nedeljo dne 16. julija t. l. svoj osemletni piknik v August Bach's Sängerhall, 93 4. Street, Woodside, Long Island. Vsa natančna pojasnila bodo objavljena pravočasno v "Glasu Naroda". — Valentin Orehek, tajnik.

Little Falls, N. Y. — V tukajšnji strojarni Barnet L. Co., kjer je zaposlenih tudi več Slovencev, je zadnji petek izbruhnila stavka. Zdaj je že okrog štiristo ljudi brez dela. Pogajanja se vrše vsak dan, vendar se še do danes ni dosegel sporazum. Glavna stvar, za katero se delavci najbolj potegujemo, je štiriinpetdeseturno delo na teden, čemur se družba najbolj zoperstavlja. Upamo, da se bo družba tudi v tem uklonila delavcem. Ker so tudi v drugih tukajšnjih tovarnah začeli groziti s stavko, rojakom ne svetujem sem hoditi, dokler se razmere ne urede. Pozdrav! — Josip Štiglic.

Ralphton, Pa. — Dne 29. januarja je šel naš rojak in sobrat Štefan Rutar zdrav in vesel na delo, ob 12. uri 15 minut popoldan je bil pa mrtev. Mladenič je bil jako priljubljen. Vsakemu, ki ga je kaj vprašal in prosil, je rad pomagal. Bil je star 37 let, doma je bil pa od Sv. Trojice na Dolenjskem. Spadal je k dvema društvoma: "Avstrije" št. 5 S. D. P. Z. v Conemaugh, Pa., in sv. Barbare št. 35, sedež Forest City, Pa. Dne 31. januarja smo ga spravili k večnemu počitku na katoliško pokopališče sv. Jožefa v Ralphtonu. V Ameriki zapušča brata Alojzija Rutarja, ki se gotovo ni mogel udeležiti njegovega pogreba. Poslali smo mu telegram dne 29. januarja popoldan ob 2. uri, pa ga še dosedaj ni bilo tukaj. Ker ima dobiti smrtnino, naj se v kratkem oglasi pri društvih v Ralphtonu. V starem kraju zapušča mater in malo hčerko. Ker imam tudi jaz nekaj njegovega denarja, zatorej naj mi prinese kakšne dokaze, drugače bom poslal denar na glavarstvo. Zahvaljujem se vsem sobratom, ki so ga spremili k večnemu počitku, kakor tudi obema odboroma za krasne vence. Bodi mu lahka tuja zemljica! — Martin Koroschetz.

Farrell, Pa. — Kakor znano, nameravamo tukaj ustanoviti društvo. Rojake opozarjam, da naj se zagotovo udeleže seje, ki se bo vršila dne 6. februarja med 2. in 4. uro popoldne v prostorih M. Gorenca. Člane društva Slovenski Dom prosim, da naj se vsi udeleže seje, posebno pa novi kandidati. Pozdrav! — Frank Umek.

Bolniška strežnica.

Za "Glas Naroda" priredil
F. R. D.

Bilo je v vojni bolnišnici, zadaj za angleškim bojiščem v severni Franciji. Lepa, vitka, od vseh ranjencev najbolj ljubljena strežnica Nidija je v belem pokrivalu hodila od postelje do postelje. Bilo je v pozni polnočni uri in skoro brezslišno je stopala po somračnih sobah. Imela je obraz svetnice in glas matere, ki nežno in pomirjajoče uspava svoje dete. Tam je popravila blazino, tam ponudila požirek vode, tam dala težko ranjenemu zdravila.

Nekaj skrivnostnega je ovijalo osebo Nidije. Nihče ni poznal njenih staršev, nihče vedel za njeno zgodovino. Pojavila se je v bolnišnici ter ponudila svojo službo v času, ko so jo krvavo potrebovali. Zdravniki so jo sprejeli ter ji dali brez nadaljnih preiskavanj ranjence v oskrbo.

Že takoj izkraja se je priljubila Nidija vsem ranjencem. Ne tako zdravniku, ki je načeloval bolnišnici. Ta je rekel nekoč svojemu pomočniku:

"Ta strežnica angelskega obraza je morda dobra in koristna, bojim se pa, da je nekam premalo skrbna. Preveč njenih ranjencev umira — kar nepričakovano. Moral bom vso stvar preiskati."

Kar je tudi storil — kasneje — toda to je, kakor pravi nek pisatelj, zopet druga zgodba.

Vrnimo se k Nidiji na njenih polnočnih obhodih.

Ravno se je ustavila pri postelji mladega, krepkega angleškega stotnika. Pred kratkim je bil nevarno ranjen in prinešen v bolnišnico in ona se sklanja nad njim s pogledom, polnim skrbne bolesti.

"Kako je z vami nocoj, stotnik?" ga vprašuje z globokim, ljubeznjivim glasom, kakor bi ga božala.

"Slabo, slabo", ji odgovarja počasi, s trudom. "Toda prenašati morem, dokler imam vas za strežnico. Samo pomislite! Komaj teden dni, odkar so me prinesli semkaj, pa že vroče ljubim —"

"Pst! Hrabri stotnik", ga je prekinila. "Ne smete misliti na take stvari, ko tako trpite vsled svoje rane. Za to bo dovolj časa jutri. Nocoj morate spati. Igle se moram poslužiti, da vam zamorim bolečine."

"In ko se bom v jutru zbudil — vam-li smem govoriti o ljubezni?"

"Da — kadar se zbudite, stotnik, mi govorite o ljubezni — kadar se zbudite!"

"Slušaj, dragi", je šepetala dalje, tako pritajeno, da je slišal samo on. "Hočem te uspavati z neko zgodbo — zgodbo o meni." Prestala je dovolj časa, da se je mogla poslužiti igle, potem pa je nadaljevala s šepetanjem ranjencu na uho:

"Ne segajte mi v besedo in ne stavite vprašanj, moj stotnik — za to ni časa. V treh minutah boste že spali, in hitro moram govoriti. Vi mislite brezdvomno, da sem Francozinja, ali pa Angležinja. Nisem ne eno in ne drugo. Tam od onkraj Rena sem, prava hči svoje domovine. Ko je izbruhnila vojna, sem imela ljubljenega zaročenca v nemški vojski, mladega poročnika, ki je bil poslan na Angleško s tajnim naročilom. Tam je bil prijet, sojen in ustreljen kakor vohun v londonskem stolpu.

"Da, Angleži so mi ustrelili ljubimca kakor vohuna! Odtlej so bile edine moje misli o maščevanju. To je vzrok, zakaj sem tu, kot strežnica — zakaj da moji ranjenci umirajo!

"Angleži so poslali mojega ljubega v veliko Neznanstvo — samega. Tisoč Angležev bom poslala za njim, da mu bodo delali družbo! Ravno danes, moj stotnik, ste mi rekli, da bi z veseljem umrli zame, zato vas bom prijela za besedo!

"Ravnokar sem vam vbrizgnila pod kožo hudega strupa, in ko se zbudite, boste v drugem svetu, z mojim Viljemom. Ko ga boste srečali, povejte mu, da sem vas jaz poslala — in izročite mu mojo ljubezen!

"Ha! Ha! Ali slišite, moj stotnik? Izročite mu mojo ljubav! In povejte mu, da mu bom poslala vsako noč, če bo dovolila usoda, novega glasnika moje ljubezni do njega! To je konec! Zbogom, moj stotnik! Konec se bliža. Hočem vas še poljubiti, da boste umrli srečni!"

Nagnila se je nad mladim možem ter ga umirajočega poljubila. Med njenim pripovedovanjem je molčal. Zdaj pa so se mu zaokrenile oči od groze in studa in v smrtnem boju, z zadnjim naporom, je siknil eno besedo — "Vrag!"

Nidija je smehljala — temen, brezčuten smehljaj.

"Ne, ne vrag, moj stotnik — samo Nemka!"

Gorjanski župnik.

Spisal **Rado Murnik.**

(Nadaljevanje.)

Minulo je leto za letom...

Zunaj je metlo.

V toplo zakurjeni sobi je v naslanjaču sedel gospod France Mejan, sivolasi župnik gorjanski, in bral v knjižici. Mir mu je bil razlit po nagubanem lahkordečem obrazu, ki ni bil preveč ostarel, da sta se bili lici povesili že dokaj znatno. Rjave oči so mu zrle pozorno preko zlatih naočnikov v bukvice; včasih je pogledal skozi okno.

"Že drugi dan naletava tako!" je mrmral sam zase. "Kaj bo to!"

Debele cunjaste snežinke so padale venomer na okno tiho kakor tatovi, se tajale in lile po steklu doli. Mračne sence so jele polniti sobo. Gospod je odložil knjigo in vstal. Vzel je dolgo pipo, jo natlačil z rezanim tobakom in ga nažgal.

Ugodno je bilo tu notri na gorkem, na suhem. Ali tam zunaj je druga, tam med gorami, kjer imata sneg in vihar prosto pot! Zadovoljen, da je doma, v zatišju, je sedel župnik zopet v ogoljeni naslonjač, nekdaj tako lep in eleganten.

Ves pobit in žalosten je bil, ko je prišel župnikovat sem na Gorjane. Vasica je bila visoko v gorenjskih hribih. Do pošte je bilo poleti dve uri hoda. Dolgo se mu je zdelo, da je v pregnanstvu, v ječi, za kazen ločen od vsega omikanega sveta. Iztežka se je potolažil; saj ne ostane večno tu, si je mislil.

In vendar je ostal med gorami. Priljubili so se mu pošteni župljani in ni mu dalo srce, da bi jih zapustil. Naposled niti ni več mislil o selitvi. Zdelo se mu je, da ne bi mogel živeti nikjer tako zadovoljno nego tukaj na Gorjanah.

Privadil se je sčasoma svojih ljudi, krepkostasnih in krepkodušnih Gorjancev in oklenil se jih je z vsem svojim mehkim srcem. Razen najstarejših očancev in žena je malone vse krstil in vse poročil on sam. Ljubil jih je kakor svoje otroke, in oni so ljubili njega ter ga častili kakor svojega očeta.

Ponosni so bili nanj in vsi bi bili šli zanj v ogenj ali celo v vodo, kar bi bilo nekateremu pijančku vsekakor mnogo huje. Radovoljno so mu prinašali jagod, malin, sadja, jajec, piščancev, masla, dovažali so mu drv ter se hodili prepirat in pravdat pa zopet spravljat k njemu.

Knjige, časopisi, vrt, čebele so mu preganjale dolgčas. Včasih se je šahal z grofovim gozdarjem. Zlasti imenitno pa se je zabaval vselej, kadar je prišel z gozdarjem tudi okrajni zdravnik, bivši sošolec župnikov. Takrat so udarili tarok in pili pristnega vipavca, pa pušili, da se je vse kadilo. Sestra Barba je vselej hitro odcopotala venkaj, kakor hitro je postregla gostom.

V trg doli ni zahajal mnogo; predaleč se mu je zdelo tjakaj. V edini gorjanski krčmi tudi ni bilo nič. Krčmar je točil grozovito kiselico in se je sam čudil, če je kdo zabludil k njemu in zahteval pijače. Kmetje naokoli in v vasi so si žgali svoje žganje sami in so goljufali financarje, kar se je dalo. Bili so vsi trdno preverjeni, da ga ni bolj zaslužnega dela na svetu, nego dacarje voditi za nos.

Poleti je včasih prisopihal stari krošnjar Urban semkaj gori s svojo robo. Predno je šel s svojimi pisanimi trakovi in rutami, z dišečim milom in glavniki, z ogledalci in strahovito svetlimi prstani skomine in izkušnjave delat ubogim gorjanskim dekletom in ženicam, je vselej postal pri gospodu župniku. Tu je dobil kupico dobrega brinovca in, tako okrepčan, je odprl torbo polno novic in se lagal, kakor bi rezal salame. Klobasal je, da v Ljubljani hiše rastejo kar tako iz tal kakor slabe gobe po dežju; da bo že kmalu vse pozidano po ljubljanskem polju; da bodo celo morali Šmarno goro prestaviti kam bolj nazaj; saj hentana gospoda si izmisli vsega zlomka, samo da je ne sne dolgčas.

Pravkar po večerji je ugibal župnik, kje se neki klati Urban v zimskem času po pisanem svetu, ko je zabingljal hišni zvonec. V sobo je pricopotala sestra Barba, sloka, bolehava ženska, vedno dosti bolj razburjena in sitna, nego je bilo treba.

"Pa ti menda vendar v tem pasjem vremenu ne bo treba kam ven?" je zagodrnjala, kakor bi bil užalil zvonec njo.

Toda že sta slišala brat in sestra, kako si nekdo v veži otrkava sneg z obutali in malo pozneje je vstopil komaj šestnajstleten fant z rdečim obrazom, z zakrivljenim nosom in izboklim čelom. Odet v nekakšno žensko ogrinjalo, je ponižno obstal pri durih.

"Dober večer, gospod fajmošter!" je izpregovoril in v vidni zadregi sukal mokri klobuček v rokah.

"Ti, pri nas vrata zapiramo!" se je zadrla Barba nad njim. "In, ali se nisi mogel bolje obrisati?"

"Bog te sprimi!" je odzdravil duhovnik mirno in pogledal fanta sočutno. "Kdo si pa ti in kaj bi rad?"

"Malinovčev Janez", je odgovoril dečko ves plašan in zaprl vrata. "Pošiljajo me mati. Prosijo vas prav lepo, da bi prišli še nocoj k nam na Olševek. Naš fajmojšter so bolni, kaplana ni doma in tako sem prišel semkaj."

"Iz sosednje fare!" je renčala Barba in se namrdnila grozno grdo.

"Kaj pa se je zgodilo?" je vprašal gospod rahlo. Dasi je bilo preteklo toliko let, se je vendar spomnil — Anke.

"Oče umirajo", je izrekel fant tiho in uprl vlažne proseče oči v mašnika.

"Ni mogoče!" se je zavzela Barba. Zasmilil se ji je Janez in bilo ji je žal, da se je prej tako osorno obregnila obenj.

"Precej pojdemo, precej!" je dejal gospod Mejan in odložil pipo. "Pojdi po mežnarja! Počakajta v zakristiji!"

Janez je odhitel. Kjer je stal, je bil zapustil dve luži in par kep strjenega smega. Barba je šla hitro čedit za njim, vendar godrnjala ni več.

"Bog se usmili, dve debeli uri — in v tem snegu mnogo več!" je vzdihnila. "Opolnoči boste komaj gori. To je nastrašno, nastrašno! Oh, naj pa bo, no, za uboge duše v vicah!"

(Konec prihodnjič.)

POTREBUJEM

dve Slovenki ali Hrvatici, ki bi pomagali moji soprogi pri kuhinjskem poslu. Dobri kuharici plačam tudi več kot $25 na mesec. Katero veseli semkaj priti, naj se mi javi.

Stephen Butorac,
Union Hotel, Trail, B. C., Canada
(3-4—2)

Pesem.

Vdano bitje,
rožne pesmi,
solnčna mladost,
verne misli —

Moji dnevi
posvečeni
so v ljubezni
prerojeni —

Kdo ne hotel
bi živeti
na tem krasnem
božjem sveti? —

J. Bukovinski.
Pittsburgh, Pa.

$35,000 za otroke.

Detroit, Mich., 1. februarja. — Sofija Lyons, ki so jo nazivali "kraljico zločincev", in ki premore kakih pol miljona dolarjev, je darovala 35 tisoč dolarjev za otroški dom, kjer naj bi se čuvalo zapuščene otroke, da bi ne postali zločinci. Ona je soproga znanega zločinca Billy Burkeja.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. K., Pittsburgh, Pa. — Vaša pesmica je bila menda že priobčena v nekem starokrajskem listu. Pošljite kaj izvirnega.

V. K., Moon Run, Pa. — Na naslov: Johan Kralj, voj. vjetnik, Aleks. Saher Zavod. Kurska gub., Rusija, je mogoče poslati denar. Ako imate še ono karto, ki ste jo prejeli iz Rusije, jo blagovolite priložiti denarni nakaznici, ker je mogoče tam boljši naslov.

Mrs. M. P., Washington, Pa. — Fotografije lahko pošljete v stari kraj.

DAROVI.

Za nesrečno Zupanovo družino
v Grove City, Pa.

New York, N. Y. Kristina Lunder $1; Marija Rabich 50¢.

NAZNANILO.

Vsem oddaljenim članom društva sv. Mihaela št. 40 J. S. K. J. naznanjam, da pravila kažejo, da mora vsak plačati svoje prispevke vsak mesec in ako ne, je suspendiran. Zato prosim, da vsakdo poravna za mesec januarij in februarij letos, da ne bo sespendiran.

Frank Zupančič,
Box 382, Claridge, Pa.

POZOR ČITATELJI!

Želim kupiti čistokrvne velike belgijske kunce z navzdol visečimi ušesi. Ponudbe pošljite na:

J. Kolar,
Box 282, Middleville, N. Y.
(2-4—2)

Iščem ANTONIJO GRUDEN. Doma je nekje iz Cerknice. V Zedinjene države je prišla v septembru 1913. Najprvo je ostala v New Yorku in potem je pa šla nekam v Cleveland, O. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nje naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sama oglasi, ker poročati ji imam nekaj važnega.— Anton Königsberger, 173 South Water St., Milwaukee, Wis.
(1-3—2)

SANATOGEN
DOBROTNIK CLOVEŠTVA

KRI! Dosežejo oni, ki se zdravijo
Moč! z evropskimi zdravili, ker so
Zdravje! najbolja. Posebno Sanatogen je pravi čudež za vse bolehne, slabotne in slabokrvne. 21,000 zdravnikov ga priporoča po celem svetu. Dobiva se pri nas, (Dom. Lekarna), kakor tudi druga garantirana zdravila za: **Želodčne bolezni, nervoznost, revmatizem, prehlajenje, spolne bolezni, zdravila za pridobitev možke moči in za vse druge bolezni.**

S temi zdravili smo pomagali veliko rojakom, tako lahko tudi vam, ako se obrnete na nas. Na vsa vprašanja damo mi točna pojasnila o boleznih in zdravilih zastonj!

S tem si prihranite denar in pridobite si ZDRAVJE.

Priznalna pisma pričajo o tem jasno. Naročila se izvršujejo strogo zaupno. Pisma naslovite tako:

J. F. Dolenc,
Box 819 Milwaukee, Wis.

ROJAKOM V SVARILO.

Pri meni je bil za par dni na hrani in stanu neki Hrvat. Odnesel mi je zlato uro z verižico in priveski znakov S. N. P. J. in dr. sv. Barbare, vse vredno $22. Poleg tega je vzel meni $1.50, mojemu prijatelju pa $3 v gotovini. Ura ima dva pokrova, na zgornjem je vrezano srce, na spodnjem pa nekoliko rož. Omenjeni ničvrednež je velike postave, širokega obraza, črnih brk, modrih oči in levo oko je malo zarezano. Govori poleg hrvaščine tudi angleški, italijanski in nekoliko slovenski jezik.

Kdor mi naznani njegovo sedanje bivališče, dobi uro z verižico kot nagrado.

Primož Čič,
Box 105, Buena Vista, Pa.
Allegheny Co.

Rad bi izvedel za svojega prijatelja FRANCETA ROT. Doma je iz Nove vasi, občina Bloke. Poročati mu imam nekaj zelo važnega in njemu zelo koristnega, zato prosim, da se mi javi, ali pa če kdo ve kaj o njem, da mi poroča. — Anton Cvetko, Box 134, Fairport Harbor, Ohio.
(1-3—2)

Iščeva svoji prijateljici ANO in IVANKO GABER. Doma sta iz Škofje Loke na Gorenjskem. Pred kratkim smo bili skupaj v Pueblo, Colo. Midva sva čula, da sta sedaj v Chicago, Ill. Prosiva cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da ga nama javi, ali naj se pa sami oglasita na: George Pintar in Frank Kapus, Alta, Utah. (2-4—2)

Želim izvedeti za naslov svojega botra JOSIPA MEZGEC. Pred enim letom je bival v Elkins, W. Va. Prosim ga, da se mi javi, ali pa če kdo ve za njega, da mi pošlje njegov naslov. — Irma Katušič, Box 42, Widen, W. Va.
(1-3—2)

NAZNANILO.

Društvo sv. Jožefa št. 20 J. S. K. J. v Gilbert, Minn., naznanja vsem članom, da se zboruje od sedaj naprej vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v dvorani rojaka Antona Indihar.

Frank Kochevar, tajnik.
(1-3—2)

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn.

Rojakom Slovencem naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. štev. 413. Za obilen poset se priporočam,

JOS SCHARABON.

Dr. Richterjev
PAIN-EXPELLER
za revmatične bolečine, okrelost in negibčnost sklepov in mišic

Pristni prihaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavoje, ki niso zapečateni z Anchor varstveno znamko — 25 in 50 centov v lekarnah ali na ravnost od

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St.
New York, N. Y.

Čudovita zdravljenja.

Če trpite na boleznih na pljučih, v želodcu, jetrih, obistih, na katarju, revmatizmu ali živcih, — ne odlašajte niti en dan, temveč se informirajte glede našega zdravljenja potom elektrike in serumov kot se jih rabi v največjih evropskih sanatorijih, ki so pomagali stotinam vaših rojakov, ki so bili v brezupnem stanju, a so sedaj zdravi in srečni. Poskusite naše zdravljenje. Pomeni VRNJENO ZDRAVJE.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN,
308 Permanent Bldg. 746 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio.

Importirane Franz Lubasove harmonike

so razprodane. Imel bom zalogo zopet po končani vojni, ter se za pozneje rojakom priporočam.

Kupujem, prodajam in popravljam stare rabljene harmonike po dogovoru; izdelujem nove **KOVČKE** po $6.00 ter nove mehove od $6.00 do $10.00. Delo trpežno in zanesljivo.

Alois Skulj,
323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

Črtice z Goriškega.

Bilo je sredi poletja. Solnce je tonilo in hlad je legel na zemljo. Tam doli so grmeli topovi...

Delala sem na polju. Izza ovinka prihiti vlak, vlak, kakršnega v življenju nisem še nikdar videla. Dolga, dolga vrsta vagonov, vsak zaznamovan z — "rdečim križem". Takoj uganem: to so naši junaki ranjenci. Nisem se motila. Vagon za vagonom se pomika mimo mene, vsak mi nudi nov bolesten prizor. A ko se približa zadnji, se vlak slučajno ustavi.

V vagonu se dvigne mlad Dalmatinec, bled, izmučen. Glavo ima obvezano, a vseeno mu je poznati sledove krvi. Pogledam bolj natanko in vidim, da ima tudi nogo obvezano in siromak ne more hoditi.

— Znadeš djevojko, što je učinio Talijan, — mi pravi, ter pokaže z eno roko po sprednjih vagonih, z drugo pa tja doli proti jugu.

— Što je učinio Talijan, — ponavlja bledi Dalmatinec, ter se nasloni na svojega tovariša. — Vlak pa je odhitel dalje ter zopet izginil za ovinkom. Gledala sem za njim, čez hrib pa je prihajala noč —

Luna bleda je nastopila svojo pot, tam po cesti hite z peklensko naglico avtomobili, škripljejo težki vozovi, a topovi pojo pesem dalje .... le polje leži tiho in mirno kot bi sanjalo sanje snivajočega otroka.

Na posameznih njivah zori žito. Težki klasi, nežno obvarovani pred konjskimi kopiti se sklanjajo k zemlji. V malem jezeru se ogleduje luna, iz bližnjega gozda pa prihaja petje ptičev.

Z žalostjo v duši stopam po rosni stezi med travniki in njivami proti domu. Nimam več dragega očeta, nimam več ljubljenih bratov. Odšli so, kar tako je veleval glas domovine.

Nekoč me je vse v naravi zanimalo, vsaka najmanjša stvar je vzbudila v meni pozornost, a danes — hite misli iz te doline, hite preko gričev in gora, tja gori na zeleno Štajersko k očetu in bratu, mrzle dujestrske bregove, ter se tam skrijejo v mrzlo podzemeljsko hišico, kjer sedeva pri telefonu mlad 19leten fant mirnih plavih oči — moj ljubljeni brat. Bled je, pri električni svetilki, pogled uprt pred se. Gotovo misli o svojcih v — domovini, za bojno črto ob Soči.

Ostani miren, bratec, saj ob Soči stoje čete, ki nas čuvajo skrbno ....

*

Živahno življenje zaveje včasih pri nas. Tam pred domačo hišo ob vodnjaku vidiš vse polno "gostov" pri perilu. Zopet na vrtu leže na tleh v mehki travi in kartajo, drugi pišejo, tretji bolj stari sede zamišljeno gledaje — pred se. Tupatam opaziš kako eden ali drugi opazuje fotografijo.....

Nekoč se približam takemu opazovalcu, sedečemu na kupu drv za hišo, vtopljenemu v svoje misli gledaje na malo fotografijo.

— Je li to vaša žena? — ga vprašam.

— Da. — Odgovori mi žalostno, — to je moja ženka, koja je umrla za časa, ko sem jaz v vojski.

Pogleda me žalostno; v njegovih očeh se zasvetita dve veliki solzi. Zaplakal je kot otrok. — Kako nežno srce se skriva pod to od zemlje umazano vojaško suknjo! Junak se je udeležil raznih bojev sedanje vojske, se ni strašil granat ne šrapnelov, mirno je sledil boju na nož; a sedaj ko mu je žena umrla, plaka.

Da, vrvenje je včasih pri nas brez konca in kraja. Tam pod streho je stala velika vinska posoda; ven so jo spravili ter imajo vrh nje umetno muziko. Zopet v drugem kotu dvorišča so si postavili šivalni stroj, ki neprenehoma teče. Na hodniku in na stopnicah pa vidiš neprenehoma sluge, ki hite streči svojim gospodom.

Sploh življenje burno. A to navadno ne traja dolgo. Sedaj vse živo, vse vre in hiti, a za četrt ure zopet vse tiho, podobno pokoju v gomili. In zopet nekaj dni, in življenje spet novo.

Nekaj zanimivega pa je opazovati zračni boj. Tam doli na jugu se prikaže mala črna pika. Vedno bolj se bliža. Naposled ni več črna, ampak zeleno-rdeča. Za njo priče druga, tretja, četrta itd. Od druge smeri priplovejo zopet drugi, namreč naši letalci, katere se kaj lahko spozna. Včasih se jih opazi celo deset do dvanajst. Vse šumi in vrši, tako da zrak trepeče.

Naši obrambni topovi pridno delujejo. Tedaj je najbolj varno, da se človek skrije, ker kosi šrapnelov, ki eksplodirajo v zraku, ko naši obstreljujejo sovražna letala, ne vprašajo kam naj padejo.

Nekoč opazujem tak zračni boj v gozdu pol ure daleč od doma, vrh nekega hriba. Na nebu se pojavi pet sovražnih in tri naša letala. Zrak trepeče. Tam za bližnjim hribom grome naši obrambni topovi, da se trese zemlja. Nebo je polno rujavkasto-sivih dimov. Tupatam slišiš v zraku strojnico. Ta zračni boj se je prikolovratil sedaj ravno nad mene. Naenkrat zaslišim blizu nek glas.

— Jujujuju čok! Naglo vstanem iz starega od viharja polomljenega drevesa, in hajdi tja doli k velikemu kostanju. Tu bo gotovo bolj varno, ker segajo veje tega kostanja na široko. — Okrog mene vedno joče in se zariva v zemljo, na nebu pa je vedno več malih oblačkov. Tu se mi je nudil zopet nek čuden prizor. Tam doli v grabnu, kjer teče mali potok, grabil je star mož listje. Nekaj časa se prestrašen ozira okrog sebe, potem po se vleže v plitvi od hudourja napravljeni jarek, koš poln listja pa zavleče nase. Smešno se mi je zdelo prvi hip, a jaz bi se tedaj prav rada ravnala po njem, ko bi imela tu koš listja; ker jokalo in jokalo je neprestano.

Čez dobro uro vendar se pomakne naprej, oni mož tam doli zleze izpod koša, jaz pa izpod kostanja. Zračni boj se je torej pomaknil proti "Čavnu". Pridem zopet k onemu polomljenemu drevesu, kjer sem sedela pred eno uro, ter opazujem dalje to komedijo. Naenkrat se odtrga od taljanskega aeroplana lepa svetla v solncu se bleščeča zvezda. Ah, že zopet bomba! Šumi kot bi prihajal velik veter iz daljave, a za hip se začuje strašen pok, zemlja se trese. Tej bombi sledi še druga in tretja. Tam na bližnjem hribu pa se prikaže mali oblaček dima, ki postaja vedno večji. To mi je pa priča, da Italjan ni pogodil

Bombe so padle, kakor po navadi na popolnoma nerodovitna tla. Škode nobene. Le nekaj dreves razklanih in malo listja pogorenega. Takih in enakih prizorov tu pri nas ne manjka. A sedaj, ko to pišem, letala ne morejo v zrak. Pada namreč dež in gosta zimska megla se plazi po dolini.

Dnevi so megleni in žalostni, noči pa so grozno temne. Ako greš v taki noči na kak višji prostor in gledaš tja doli na jug, kjer teče krvava Soča, vidiš, kako se tam doli križajo velike svetle zvezde. Da, križajo se te velike svetle zvezde in srečavajo. Dolino pa napolnjuje grmenje in bobnenje.

K. Severjeva.

V mrtvih nočeh.

Fran Albrecht.

Teden dni je deževalo neprestano. Pol ure se je usipal tih, droben, pršeč dež, tik nato pa se je razlila s črnega neba kakor ob vesoljnem potopu, da so debele in težke kaplje vode razbijale ulice — spet nato pa je postalo nenadoma vse tiho. Ozračje se je pomirilo, prenehalo je liti, v sivotežak dan se je izgubilo par žarkov solnčne svetlobe, vsak trenotek se je moralo javiti solnce, veličastno pomladno solnce. Ni se javilo. Iznova je jelo pršeti s tihim igličastim dežjem, s svojo monotono, neznosno enoličnostjo in dan se je spet odel v svoj mrki, žalobni pajčolan. In tako se je ponavljalo venomer teden dni, dan za dnem, vedno ista pesem, isti refren. Zdelo se je nazadnje, da ne bo nikoli konec tega pršenja in prhutanja, da ne bo nikoli več obsijalo solnce s svojo čilo lepoto in jasnino te žalostne zemlje. Le polmrak in dež, ta škropeči tihi dež, kakor počasno, trudno umiranje....

Mesto je ležalo kot v grobu; maloštevilni ljudje pa so zaviti do nosu v svoje plašče begali kot sence križem ulic z zlovoljnimi obrazi, srditimi očmi in stisnjenimi ustnami ter so se prepirali sami s seboj.

Tudi Ivan Štefula se je prepiral s samim seboj, ko je hodil po svojem ozkem kabinetu visoko gori nekje v črni hiši, — hodil je od vrat do okna, od okna do vrat, zadeval se ob pohištvo, preklinjal in ogorčeno protestiral ter ni mislil ničesar. Tupatam se je potipal za čelo in za sence, ki so mu gorele kakor razpaljene.

— In vendar ne producirajo niti ene pametne misli ti ničvredni možgani, ki mi kar gorijo v blaznem plamenu.... je zakričal končno srdito skozi zobe ter z vso silo treščil s pestjo ob svojo razbolelo glavo.

Nato je za trenotek obstal in zopet nadaljeval svojo pot doli-gori-goridol. Stol, ki je stal ob pisalni mizici, ga je zadel naravnost v komolec. Štefula je vdaril s peto ob tla in odrinil stol nervozno proč. Pri oknu je obstal, zavzdihnil in naslonil svoje vroče, izmučeno čelo ob rosno steklo ter je s praznimi, brez konca žalostnimi očmi motril ta sivi, umazani dan.

— Toliko sem pričakoval in zdaj noče, noče priti! se mu je trudno in težko izvilo iz grla. Sedem dni je, kar pričakujem pomladi, sedem brezkoneč nih mrtvih noči — a ni je, ni je od nikoder! Morda ne pride nikoli več.... Morda je zdaj konec vsega, konec sveta! In mi vsi se potopimo v umazani povodnji....

Poleg okna je stal belo prevlečen oguljen fotelj in vanj se je resignirano brez volje zgrudil Ivan Štefula. Z rokama si je stiskal glavo, z zobmi si je grizel ustne ter ni mogel drugače, da je v svoji onemoglosti tožil in ječal brez prestanka.

— Takšno življenje, takšno življenje, mili Bog! je ponavljal venomer in kot mlado, sentimentalno dekletce bi se razjokal do solz, da je znal še jokati s svojimi suhimi očmi. Tako ubogo in revno, tak oprazno in brezbarvno je to življenje! Vso dušo so mi že razžrle te noči, vso kri, vso moč je izsesal iz mene ta prokleti dvom!... Ničesar drugega nočem, nego samo odgovor na vprašanje: Ali je moje življenje vredno življenja? Kdo mi odgovori?

Ivan Štefulja je vstal iz fotelja in se ozrl po svojem kabinetu, nemem in mračnem, kakor se slab govornik ozira nezaupljivo po svojih poslušalcih. In tišina, v katero je že neštetokrat palo to vroče vprašanje razdvojenega srca, je molčala tudi tokrat. In Ivan Štefula se je spet zgrudil v fotelj.

— Oh, saj vem, da je v meni samem skrit odgovor na to, da se bo razodelo vse samo obsebi, ko bo izzorelo v času. Tako je govoril in bil uverjen, da se bo razrešilo vse nenadoma, čez noč, spomladi, ko bo prišla in se mu razodela, bolniku s krasoto mlade kraljice in mu z milostnim nasmehom da silo novega življenja, ali pa ga s svojo solnčno roko mrzlo zavrne, naj pogine. Tako silno in bolno je čakal pomladi s svojim edinim, beraškim upanjem, ki si ga je drznil še gojiti!

— In zdaj dežuje, dežuje neprestano.... Zdi se, da se je celo nebo zaklelo proti meni in me hoče ugonobiti....

In znova je jel preklinjati življenje, to svoje ubogo tako brezbarvno in prazno življenje. In s prstmi si je zaril v lase, z zobmi si je razgrizel ustna, z nogami je drsal nervozno po podu semintja. Potem pa se je kar nenadoma in nepričakovano z vsem svojim drgetajočim telesom in s povzdignjenimi rokami vrgel iz fotelja in zdrknil pred svojo posteljo, stoječo ob nasprotni steni pri oknu, na kolena. Svoje razžarjene oči je kakor v asketskem zamaknjenju vprl na sliko, visečo na steni nad posteljo, predstavljajočo žensko telo, tako vse belo in bleščeče, kakor izrezano iz srebra, zastrto samo s kopreno prozorne megle ranega jutra, vstajajoče z razpletenimi lasmi, vihrajočimi in zlatimi od solnca, iz črnih prepadov razpenjenih morskih valov — simbol zmagovitosti, ljubezni, mladosti in lepote —: Venus Anadiomene.

Pred njo se je vrgel Ivan Štefula na kolena in k nji je molil, kakor v histerični pijanosti in nenadnem izbruhu abnormalnosti: Ah, pridi in usliši moje vdane molitve! Ti solnčna in vedra, usliši ječanja skrušenega in onemoglega, do najglobljih globin ranjenega srca! Usliši izgubljenca, ki se poteka skozi te mrtve noči, pijan svoje lastne mladosti! Usliši ga ter razženi njegove dvome, razsvetli laž od resnice, loči moč in onemoglost, pot navzgor in navzdol, vero in nevero — nalij mu v duša sladkopekočega ognja vsega spoznanja! In odreši me samega sebe.... In daj mi karkoli — življenje ali pogin, samo da stopim trdno, kakor stopi mož! Ne daj, da bi se utopil v svojih dvomih, da bi ugasnil v teh črnih, mrtvih nočeh, da bi se pogreznil v tolmunih svojih kalnih sanj! Zato mi pokaži pot: ali je moje življenje vredno življenja?

Tako je končal Ivan Štefula svojo čudno molitev, ki jo je bil molil bolj s srcem nego z ustmi, a z vso notranjo vznesenostjo in ognjevitostjo mladega pogana, ki kleči pred ženskim telesom in dviga k njemu svoje roke kakor k Bogu. Kot da se je iztreznil iz trenotne omotice, je brzo vstal in se obrnil proč. Čez njegov bledi vijoličnosivi obraz je šla temna rdečica, kakor da se sramuje pred samim seboj.

— Bedarija, kakšna neumnost! Ako sem se že resnično čisto poidijotil, naj me vsaj vtaknejo kam v norišnico.... kamor hočejo! To imam od teh prokletih knjig... K vragu vse skupaj! — Tako je govoril mračno vase, vzel pelerino in klobuk ter se napotil naravnost v gostilno.

To je bil zaključek in finale vsega dejanja in nehanja, vsega obotavljanja in zdvajanja Ivana Štefule zadnji čas. Pa če je v gostilni družba, ali če je ni — šel je tja, da bi v vinu potopil in zamoril, kar ga je razjedalo in mučilo s toliko neukrotljivo silo, kakor je to mogoče samo pri nenavadno senzitivnih ljudeh s skoro bolno finimi živci in z enako malo odporno silo. Šel je tja, "da bi mogel spati potem v teh prokletih mrtvih nočeh", kakor se je izražal sam. Živel je tako vso zimo, dobro vedoč, da se bo na ta način samo ugonobil. —

Kaj zdravje in vse drugo — to je za srečne ljudi — samo pozabiti, iztrgati, zamoriti! je bila njegova stereotipna fraza. Vino ga je seve le še bolj razvnemalo, mu vzelo še tisto malo moči in energije, netilo njegov dvom o vsem in o sebi samem, ter ga napravilo brez moči, brez volje, brez vere in upa. In tako se je dogodilo, da ga je tik pred pomladjo vsega razkljuval globok obup, ki je bil tako zelo pomešan s samozaničevanjem, da ni mogel več prenašati tega. 'Končati — smrt je edini konec!' si je dejal s slabotnim brezupom samomorilca.

— Izgubljenec, človek brez volje, brez vsake energije pač ni vreden, da živi, ker je neraben za življenje — torej — —, tako se je označil in strah mu je zagomazel po kosteh, ko je pomislil na ta neizgovorjeni, tako primitivni, a vendar tako brezobzirno logični sklep. — In še bolj se je vdajal popivanju. Kadar pa je skušal spati, mu je po omoteni izmučeni glavi in srcu zašumelo nebroj težkih, pregrenkih očitanj, ki so ga zbadala in kljuvala kakor strupeni kačji pik. Oglašali so se skriti polzavestni glasovi, ki jih je on tako sovražil kot samega sebe, a jih nikakor ni mogel udušiti. S kletvami in vzdihi skrajno nezadovoljnega človeka se je tedaj premetaval po postelji ter siloma zatiskal oči pred strašnimi vizijami, ki so se kopičile pred njegovo dušo, samo da bi mogel spati, slednjič spati! Ni mu bilo dano: v glavi je šumelo, v srcu je kljuvalo. Vstajal je, hodil po kabinetu gorindol, dolingor, sedaj k pisalni mizi, jemal knjige v roke.... a zopet: v glavi je šumelo, v srcu je kljuvalo.

— Kam bi se del, moj Bog, kam bi se del?

Odgovora pa ni bilo od nikjer.

Ko je posijalo jutro, je hodil na ulico z bledim prepalim obrazom, s svetlimi, udrtimi očmi, z njim pa je hodil — kot veren drug, neviden vsem: njegov zli duh.

To je bilo življenje Ivana Štefule, ki je čakal, "da se bo vse odločilo." "Vse" je bilo tisto, kar je s tragičnim zanosom imenoval: živeti ali poginiti....

— Spomladi! si je zatrjeval, mora se odločiti, ko tako težko pričakujem pomladi, kakor še nikoli v svojem življenju! — In ali živim naprej — o drugačno bo pač tisti življenje! — ali pa poginem... Aut-aut — vseeno! Odloč-ilo pa se bo! — — —

(Konec prihodnjič).

Žena in politika.

Župan stolnega mesta Stokholma je bil te dni na Dunaju in je imel tam javno predavanje o ženski politiki. S stališča humanitete je izvajal, da morata biti mož in žena ravnopravna v vsem, torej tudi v politiki. Švedski državni zbor je že dvakrat razpravljal o uvedbi enake in splošne volilne pravice za moške in ženske. Predlog sicer ni obveljal, a odpor bo sčasoma premagan. Norveška in danska sta že priznali tudi ženskam volilno pravico, ravno tako Finlandija, ki spada sicer k Rusiji. V teh deželah je že zmagalo načelo, da se morajo strniti vsi misleči ljudje in delati roko v roki za obči blagor. Združiti se morajo ne glede na spol in morejo se združiti samo če imajo enake pravice.

Razne zanimivosti.

Ferid I., kralj Arabije.

Pred sodiščem v Bordeauxu se je začela obravnava zaradi goljufije, ki je za naše čase res nekaj posebnega. Kakor znano, se je v jeseni lanskega leta francoska vlada umaknila iz Pariza v Bordeaux. Naravno je, da je takrat nastala v tem mestu precejšnja zmešnjava in ljudje še utegnili niso se začuditi, da se je v mestu pojavil gospod, ki je pripovedoval, da je prine Zahir in prvi minister njegovega veličanstva Ferida I., kralaj Arabije in Sirije. Ta prine Zahir se je oglasil pri ministrstvu zunanjih del in je francoski vladi v imenu vojakov, češ, da so sami krepki, zdravi ljudje, zadovoljni z vsako hrano in vajeni boja. Dalje je ta prine in minister ponudil francoski vladi še 30 miljonov jarcev, poldrug milijon konj, tri milijone goved in kdo ve kaj še vse. Na svojo ponudbo je ta prine in minister dobil neko pisanje od ministrstva in to mu je pomagalo, da je vprizoril znatno sleparijo. — Spravil je med občinstvo več "ustanovnih delnic arabske kraljevske banke"; vsako po 10,000 frankov. Koneno je pa prišlo na dan, da prine in minister Zahir ni ne prine, ne minister, ampak natakar Julij Parigot, arabski kralj Ferid pa da je bivši ministerijalni pisar Alfred Dubrenil. Zdaj stojita, kaker smo že povedali, oba pred sodiščem, obtožena hudodelstva goljufije.

Milijon cigaret.

Hrvatski 'Gostilniški Savez' v Zagrebu je pripravil hrvatskim vojakom lepo božično darilo. Dal je izdelati 1 milijon cigaret, ki so bile odposlane hrvatskim četam na fronto v 70 velikih zabojih. Za cigarete se je porabilo 800 kg tobaka, pri basanju stročnic je bilo zaposlenih 2000 ljudi skozi cela 2 meseca.

Požar.

V kraljevi operi v Budimpešti je nastal po III. dejanju ogenj na odru. Železno zagrinjalo so takoj spustili. Med občinstvam je prišlo do nemira, ki se je pa polegel, ko je višji režiser naznanil, da je ogenj že pogašen in da električna naprava zopet deluje. Predstava se je nato nemoteno nadaljevala.

Nemški škof pred italijanskim sodiščem.

V mestecu Repi v Italiji je bil za škofa Nemec Doebing; odkar je bil škof, je bil italijanski državljan. Ko je izbruhnila vojna, je začel zlasti list "Messaggero" boj proti njemu, da je nemški špijon, da zabavlja na Italijo, da je odredil molitve za zmago nemškega orožja, da vozi v avtomobilu nemške poslanike itd. Doebing je tožil omenjeni list na ukaz iz Vatikana. Pri razpravi je bil list oproščen, da je postopal list iz političnih motivov in da je dolžnost časopisja, boriti se proti notranjemu sovražniku.

126 nevest.

Trgovski potnik brez službe, Friderik Rosenkraz, ki pa vzlic svojemu krščanskemu imenu prisega na židovsko toro, sedi sedaj v Berlinu na gorkem in čaka na obravnavo, pri kateri se bo moral zagovarjati zaradi goljufije. Od meseca maja do konca novembra pr. l. je imel Friderik Rosenkranz 126 nevest in jih je vse ogoljufal za večje ali manjše zneske. Ogoljufal je nedolžna dekleta, stare kuharice in izkušene vdove. Ko mu je neka huda kuharica prišla na sled, kje stanuje, je Friderik Rosenkranz v spodnjih hlačah in spalni srajci skočil iz okna in ušel, predno je kuharica še odprla vrata njegove sobe. Tekel je čez cesto in v petih minutah premotil neko hišino, da mu je posodila lepo novo obleko svojega gospodarja. Friderik Rosenkranz ji je obljubil zakon, pa je pozabil na obljubo in na vrnitev obleke, da si je kupilo iz svojih prihrankov lepo hišno opravo in je poslalo na Yeno, kjer je Friderik Rosenkranz rekel, da ima vilo. Rosenkranz je pohitel v Yeno in pohištvo prodal. To bo prijazna obravnava, ko bo stalo pred Friderikom Rosenkanzom 126 ogoljufanih nevest.

Zakaj Japonska ne poseže v vojno?

Iz obširnih intervivov v "Matinu" posnamemo, da se ustavljajo vojaški krogi interveniji na evropskem bojišču iz teh-le razlogov:

1. Zato niso primorani od nobene pogodbe. 2. Japonska noče da bi zavezniki plačali njene vojake. Cesar ne prodaja krvi svojih podanikov. 3. Vprašanje je, ali ima Japonska dosti denarja in živil za tako velikansko vojsko, ki bi morala šteti 300,000 do 400,000 mož, z oskrbo bolnih in ranjenih 500 tisoč. 4. Če bi dala Japonska Rusiji 10 divizij, bi ta lahko strahovito udarila na Nemčija, vsled česar bi bilo stališče Rusije sila močno. To pa zopet ni v interesu japonske politike. 5. Treba bi bilo najeti kako parolo za navdušenje. 6. Japonska narodna varnost ni neposredno ogrožena. 7. Če bi tudi zavezniki zmagali, bi ne bilo mogoče zahtevati od Nemčije vojne odšodnine.

Papežev nuncij na Dunaju Scapinelli

je, kakor znao, postal kardinal. Cerkveni krogi avstrijski so jako zadovoljni, da je papež poslal kardinalske znake nunciju Scapinelliju po nekem Špancu in ne po kakem Italijanu. Ker je pričakovati, da novi kardinal ne ostane več dolgo na Dunaju, izreka cerkvenim krogom blizu stoječe časopisje željo, naj bi papež imenoval za nuncija duhovnika, ki zna vsaj nemško.

Pomanjkanje premoga v Italiji

je jako občutno. Mestna uprava v Milanu je bila poslala na Angleško svojega zastopnika, da nabavi premoga za mesto. S težavo ga je dobil, ko pa je parnik prispel v Ženovo, se je reklo kapitanu, naj gre s parnikom v pristanišče Vada in tam počaka. V tem pristanišču ob toskanski obali je čakal 10 dni, potem še le je mestna uprava v Milanu izposlovala, da je mogel parnik priti v Ženevo in tam izložiti premog. Premoga primanjkuje zlasti mnogim tovarnam, ki bodo morale ustaviti svoje obrate, ako ne bo kmalu potrebne odpomoči.

Požar bolnice v Sofiji.

Iz Sofije poročajo: Te dni je izbruhnil v Aleksandrovi bolnišnici pri Sofiji požar. Eno stransko poslopje, v katerem se je nahajalo 300 ranjencev, je zgorelo. Posrečilo se je ranjence rešiti, pač pa je uničen sanitetni materijal, ki je bil spravljen v podstrešju.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK N. Y

POUČNE KNJIGE:	
Abecednik slovenski	—.25
Abecednik nemški	—.25
Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	**—.50**
Angleščina brez učitelja	—.40
Berilo prvo, vezano	**—.30**
Berilo drugo, vezano	**—.40**
Cerkvena zgodovina	**—.70**
Domači zdravnik	**—.50**
Fizika 1. in 2. del	**—.45**
Katekizem vez. veliki	**—.40**
Katekizem vez. mali	**—.15**
Navodilo za spisovanje raznih pisem	—.80
Nova kuharska knjiga	$1.25
Občna zgodovina	**$4.00**
Pesmarica, nagrobnice	**$1.00**
Poljedelstvo	**—.50**
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	**$1.00**
Postrežba bolnikom	**—.20**
Sadjerēja v pogovorih	**—.25**
Schimpffov nemško-slovenski slovar	**$1.20**
Slovensko-angleški in angl.-slov. slovar	$1.50
Slov. angl. in angl. slov. slovar	—.50
Slovenski pravnik	**$2.00**
Slovenska Slovnica, vez.	**$1.20**
Slovenska pesmarica, 1.	—.60
Spretna kuharica	—.75
Trtna uš in trtoreja	**—.40**
Umna živinoreja	**—.50**
Umni kmetovalec	**—.50**
Veliki slovensko-angleški tolmač	$2.00
Voščilni listi	—.25
Veliki vsevedež	—.40
Zgodba sv. pisma	—.60
Žirovnik, narodne pesmi, 2. in 3. zvezek, vez., po	**—.50**
ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:	
Bitka pri Visu	**—.30**
Bodi svoje sreče kovač	**—.30**
Božični darovi	**—.15**
Cerkvica na skali	**—.15**
Ciganova osveta	—.25
Črni bratje	—.25
Deteljica, življenje treh kranjskih bratov	**—.25**
Don Kižot	**—.20**
Doma in na Ptujem	—.25
Erazem Predjamski	—.20
Fabiola	**—.35**
George Stephenson, oče železnic	**—.20**
Gočevski katekizem	—.25
Hedvika	—.25
Hildegarda	—.25
Hirlanda	—.25
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	**—.20**
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	**—.20**
Izanami, mala Japonka	**—.20**
Izdajalec domovine	—.20
Jaromil	**—.20**
Jeruzalemski romar	**—.45**
Kaj se je Makaru sanjalo?	**—.50**
Knez črni Jurij	—.25
Krvna osveta	—.20
Leban, 100 beril	**—.20**
Malomestne tradicije	**—.25**
Mesija, 1. in 2. zvezek	—.80
Miklova Zala	**—.35**
Mirko Poštenjakovič	**—.20**
Mlinarjev Janez	—.45
Mrtvi gostač	—.25
Muzolino, ropar Kalabrije	—.35
Na jutrovem	—.30
Na različnih potih	**—.20**
Nedolžnost preganjana in poveličana	—.20
O jetiki	**—.15**
Odvetniška tarifa	**—.30**
Pavliha	—.25
Pod Turškim Jarmom	—.25
Pregovori, prilike, reki	**—.25**
Revolucija na Portugalskem	**—.20**
Rinaldo Rinaldini	—.35
Roparsko življenje	—.20
Srečolovec	**—.20**
Strelec	**—.20**
Sv. Genovefa	—.25
Sv. Notburga	—.25
Titanik	—.30
Trojak, povest	—.50
Turki pred Dunajem	—.35
Vojna na Balkanu, 13. zvez.	**$1.35**
Za kruhom	**—.20**
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	—.50
Zgodba o povišanju	—.30
Zgodovina slov. naroda 5. zvezek	—.40
Zlate jagode, vez.	**—.30**
Življenja trnjeva pot	**—.50**
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	**—.75**
SPILMANOVE POVESTI:	
1. zv. Ljubite svoje sovražnike	**—.20**
2. zv. Maron, krščanski deček	**—.25**
4. zv. Praški judek	**—.20**
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	**—.25**
9. zv. Kraljičin nečak	**—.30**
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	**—.30**
12. zv. Korejska brata	**—.30**
14. zv. Prisega huronskega glavarja	**—.30**
15. zv. Angelj sužnjev	**—.30**
TALIJA. Zbirka gledaliških iger	
Pri puščavniku	**—.20**
Idealna Tašča	**—.20**
RAZGLEDNICE:	
Newyorške s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	**—.03**
ducat po	**—.25**
Z slikami mesta New Yorka po	**—.25**
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	**—.35**
ZEMLJEVIDI:	
Združenih držav, mali	**—.10**
veliki	**—.25**
Balkanskih držav	**—.15**
Evrope, vezan	**—.50**
Vojna stenska mapa	**$1.50**
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	**—.25**
Avstro-Ogrske mali	**—.10**
veliki vezan	**—.50**
Celi svet	**—.25**
Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa celi svet	**$1.50**

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Šterling Ave., Barberton Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na **glavnega tajnika** Jednote, vse pritožbe pa na **predsednika** porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Zdenko Petersilka.

Ivan Cankar.

Snoči se je dovršila tragedija v naši ulici, kakor se vrše neprestano, brez glasu in brez spomina. Prebledeval bi človek, če bi se pred njegovimi očmi nastežaj odprlo to sivo, brezkoneno zidovje. Nikjer drugod ne more biti tako globoko in silno hrepenenje v daljavo, preko obzorja, nikjer drugod tako velik strah pred sedanjostjo in tako otroški up v prihodnjost. Zato pač me je bil prhnil vihar v ta temni kraj ....

Zgodilo pa se je, kakor bom po vrsti povedal.

V zgodnjem času svojega pregnanstva sem slonel nekoč ob oknu in tedaj se je prikazala na ulici črna procesija; bližala se je počasi, s truščem, krikom in smehom. Sami otroci so bili: umazani, kričavi, gologlavi paglavci, kuštrava, bosa dekleta; sredi kričeče, plesoče procesije pa se je zibal čuden par.

Moški je bil zelo dolg in strahovito suh, od daleč je oznanjeval jetiko in pijanost; na glavi je imel obnošen cilinder, nosil ga je postrani, visoko nad čelom; oblečen je bil v črno suknjo s škrici; preohlapna in prekratka mu je bila, na hrbtu so se vile gube, iz rokavov pa so daleč molele gole, tenke, poraščene roke; tudi ozke, svetle hlače so bile prekratke zanj in so se neprestano zatikale v čevlje; namesto srajce mu je visela izza telovnika umazana zmečkana šmiseta, okoli vratu pa je bila zavezana rdeča ruta, ki se je bila premeknila, tako da je visela pentlja na ramo namesto na prsi.

In res, kakor je bil, je bil podoben diurnistu, ki so ga bili zaradi pijanosti pravkar zapodili iz službe. Samo obraz njegov ni bil obraz pijanca po poklicu, tudi ne obraz čemernega, zapraševnega diurnista. Razodeval je, kakor je bil dolg in suh in bled, neizmerno dobrodušnost in neizmerno brezskrbnost. Drobne, zalite oči so gledale veselo, cukrenosladko; upali, jetični obraz je bil ves kakor od solnčnih žarkov oblit.

Ženska, ki ga je vodila pod pazduho, je bila velik, manjša od njega, segala mu je komaj do rame. Njen obraz je bil rdeč, zabuhel in jokav; brezskrbna dobrodušnost je ležala tudi na njenih debelih, vijok napetih ustnicah. Na glavi je imela zelo majhen, okrogel slamnik, ki je visel po strani na kuštravi frizuri; svetla, obnošena bluza je bila z rdečim vinom polita, krilo je bilo blatno.

Obadva sta bila pijana in sta se opotekala s tlaka na cesto, s ceste na tlak; ona se je trudila, da bi stopala pokonci in umerjeno, da bi gledala resno in manirno; njega pa je opotekanje očitno veselilo in zdelo se mi je, da je celo nalašč pretiraval.

Visoko je vzdignil nogo, visoko zamahnil s golo levico, potegnil je žensko jaderno s ceste proti zidu in se je zasmejal na glas.

Okoli obeh se je vrtil neprestano droben, morda sedemleten deček, zelo spodobno oblečen, ves objokan in ihteč. Takrat sem se začudil njegovim velikim, globokim črnim očem, kakor jim še nisem bil videl enakih; obraz je bil tako droben in nežen, da so sijale oddaleč samo črne oči.

"Petersilek in Petersilka!" — so kričali otroci. Pijanec se je ozrl naokoli in je vzdignil dolgo roko.

— Ja se ne pišem Petersilek, ljubi otroci, temveč Petersilka. — Obadva se piševa Petersilka, jaz in moja žena, in nobeden od naju ni Petersilek. Kolikokrat sem vam že to razložil! Ampak kakšna je vaša vzgoja, ljubi otroci! Kaj nimate matere, ne očeta skrbnega! Spomin je treba negovati v zgodnji mladosti — povejte to svojim materam in očetom skrbnim!

Ozrl se je v okna, ki so bila vsa nastežaj odprta, in je vzdignil roko še višje.

— Ve matere tega mesta in vi očetje skrbni!

Ozdravil mu je glasen krohot, usul se je od oken na cesto kakor toča. Žena je bila razžaljena in je zaklicala z jokavim glasom:

— Kaj se smejete? Rajši poslušajte pametno besedo!

Otroci so stali v kolobarju in so strmeli na pijanca z veselim pričakovanjem.

— Zakaj bi se ne smejali, duša mila? Smeh je solnce življenja... Le smejte se, ljubi otroci; otrok, ki se veselo smeje, ni hudoben. — Glejte, ve matere, tudi jaz imam sina, zlato dete, nedolžno in blago, kakor cvet na polju. Lep je njegov smeh, kje si, Zdenko?

Deček je stal pred njim in se je tresel kakor v mrzlici; lica so mu bila mokra od solz, oči pa so bile čisto jasne, globoke in tihe.

— Kaj si jokal, Zdenko? Čemu pa si jokal?

V resnični začudenosti je vzdignil pijanec obrvi, pogladil je sina po lepih laseh, nato je segel v žep

— Glej, Zdenko, desetica je. Kaj si boš kupil zanjo? Sediva, Zdenko, sedi poleg mene, zato da se bova pogovarjala, kaj si boš kupil za to svetlo desetico.

— Kam bi sedla, oče? Ne maram desetice!

— Kam bi sedla? Glej, koliko je prostora, kako velik je svet! Koj tja ob zid, tja v senco!

Nenadoma se je razlegel smeh in zmagoslaven krik za hrbtom pijanca. Petersilka se je ozrl z velikim obrazom

— Kaj pa ste uganili, otroci?

Žena je sklenila roke pred obrazom in je vzkliknila jokaje:

— O brezbožniki, hudodelci!

Paglavec, ki se je smejal sredi ceste kuštrav in bos, je bil privzdignil Petersilkove dolge škrice ter jih pripel z iglo visoko na hrbet tik pod umazani ovratnik.

Pijanec se je zasmejal ves srečen.

— Zakaj pa odpenjaš, Anka? Naj imajo otroci svoje veselje. Duhovit fant, lep talent, češa se ne domisli!

Zdenko je gledal s črnimi, tihimi očmi in je iskal. Nato je šel počasi preko ceste, ves droben in slaboten, z umerjenimi koraki je šel, počasi, kakor truden. Nenadoma je planil proti kuštravemu dečku, planil mu je v lase in ga je zalučil na tla; pokleknil nanj in mu je bil v obraz z obema rokama.

V prvem trenotku je utihnila vsa ulica v silnem začudenju, strahu podobnem. Nato pa so prihitele iz vež debele ženske, prihiteli so goloroki moški, otroci so planili na Zdenka in živa gruča drobnih teles se je valjala v prahu.

Pijanec je stal kakor omamljen, smehljal se je čudno, noge so se mu tresle.

— Ljudje božji, kaj počenjate! Ne greha, ljudje božji!

Žena se je pririla opotekaje se skozi množico do gruče.

— Zdenko, Zdenko, ubili te bodo, Zdenko!

Nekdo jo je sunil v bok, da je padla na kolena.

— Usmilite se, ljudje! Ne bijte nas, ne ubijte nas — nič hudega vam nismo storili!

Krik je bil tolik, da nisem več razumel besed; morda tudi zategadelj ne, ker sem se tresel sam v čudni grozi. Trušč je presekal kakor z nožem surov moški glas.

— Pijanec bije naše otroke!

Pred Petersilkom je stal nenadoma pleča, golorok mož zamahnil je molče in je udaril s pestjo v jetično lice. Pijanec je padel kakor snop, toda takoj se je vzdignil na kolena in prestrašil sem se, ko sem videl njegov smehljaj: tako dobrodušen, brezskrben in otroški je bil, kakor prej, samo oči so gledale začudeno.

— Kaj sem vam storil? Kaj smo vam storili?

Plečati človek ga je sunil z roko v prsa, okrenil se je in je šel.

Trudoma se je vzdignil pijanec, ozrl se je ves začuden po ulici, po črni množici.

— Kje pa sta vidva? Anka?.. Zdenko!

Blatna, oprašena, objokana se je izvila žena iz gruče. Slamnika ni imela več na glavi, gumbi na rokavih in na prsih so bili odtrgani, lasje so viseli v kuštravih kodrih globoko na čelo.

— Usmilite se! Izpustite! V božjem imenu!

Držala je za roko Zdenka; še zmirom so padale nanj teške pesti, on pa se ni več tresel; opraskan in s krvjo oblit je bil njegov obraz, iz obraza pa so se svetlile mirne, globoke oči.

Mraz mi je bilo pri srcu, ko sem videl njegove tenke, drobne roke; z otroško, slabotno pestjo je vrnil vsak udarec, molče, ne da bi se ozrl.

Pijanec ga je ugledal, z dolgimi koraki je omahnil proti njemu. Tedaj pa se je nenadoma, Bog vedi odkod, prikazal debel stražnik s svetlim mesecem pod vratom in je položil roko na Petersilkovo ramo.

— Zakaj? Zakaj? — je vzkliknil pijanec. — Kaj smo vam storili? Glejte, glejte tam mojega sina — krvav je! O, vi svi, vi svi ste razbojniki!

— Z mano!

Komaj je prišla procesija do ogla, se je zgodilo nekaj tako nenavadnega, da sem zagrnil okno in zakril oči.

Zdenko, blaten, razcapan in krvav, je planil proti svojemu očetu, bil mu je na prsa z drobnimi pestmi, skočil je kvišku in mu je udaril v obraz, sklonil se je in ga je ugriznil v roko.

Pijanec se je nagnil globoko in se je smehljal.

— V obraz, Zdenko, v obraz!

Zdenko ni udaril, temveč omahnil je na tla ....

Takrat sem zagrnil okno.

II.

To je bilo pred mnogimi meseci, morda pred leti. Ostalo mi je v spominu, ker je tako usojeno, da lega v srce senca poleg sence, kakor jih poraja noč teh žalostnih let, in da ugašajo tiho vsi svetli žarki; žalost raste, preprega s črnimi vejami vse srce, vso preteklost; veselje ugasne, kakor se je zasvetilo....

Jetični pan Petersilka je moj znanec, ne stanuje daleč. Zelo priden delavec je, krojač; dela do noči, ne pokusi ne vina, ne žganja Obadva sedita za mizo in šivata, Zdenko bere; pred njimi na mizi stoji svetilka, vsi trije obrazi so kakor pozlačeni od žarke luči

Tudi jaz pridem časih in pijem čaj.

— Koliko je že zdaj? Koliko je že notri? — praša Petersilka z zelo važnim obrazom in se ne ozre.

— Dvajset jih bo jutri! — odgovarja žena. — Dvajset goldinarjev! — in se ne ozre.

— Zakaj pa si tako tih in sam, Zdenko? — praša Petersilka in se nasmehne. — Dvajset goldinarjev imamo že! Kaj nisi nič vesel?

Zdenko bere in molči. Dorasel je, kakor doraščajo otroci v teh krajih. Deset let mu je, resen in tih je njegov obraz. Zdi se mi, da se še nikoli niso nasmehnile njegove tenke, revne, stroge ustnice. In zdi se mi, da so bile samo prijetne sanje, kadar je pripovedoval oče, "kako lep je njegov — smeh".

Hodil sem k njim in sem sedel pri njih in sem pil čaj, ker sem nameraval zvedeti natanko, kako propade nedolžen človek.

(Konec prihodnjič.)

Izvošček.

Ko zavije vlak mimo Jeršic postaji, se odpre potnikom lep razgled na mesto, Sovič in Nanos in dobrovoljno stopi tujec na peron. V časih pred vojsko so ga obsuli portirji štirih, petih omnibusov s svojimi vabljivim: — Hotel National? — Grandhotel? — Hotel Krona? — Hotel Jama? Komodno se je lahko peljal na mehkem sedežu z rdečim ali zelenim plišem prevlečenega omnibusa v novo prebarvanem kolesju ali v gospodski kočiji.

Sedaj potujočih civilistov ne pričakujejo več omnibusi in koči. je. Konje je vse pobrala vojska kočije tudi, omnibusi se pa praše po šupah, če jih tudi niso vzeli. Samo vozovi vojaške uprave napolnjujejo prostor pred kolodvorom. Da pa došli tujec ni popolnoma prepuščen sam sebi, za to je poskrbela prebrisana glavica.

Cempre stoji ob vratih s svojo "koreto" in radevolje naloži prtljago na svoj voz. Še tujca bi rad pa kaj .... Pred onim, ki si ga "vzame na piko ponižno sname oguljeno in omaščeno čepico in se dvorljivo prikloni. Sključen poriva vozček po prahu in blatu, vedno si oziraje, kje se bo ustavil gospod, ali kam bo namerila korak gospa.

Kraji nekdaj temnoplave, gosposko prikrojene suknje mu opletajo po suhih bedrih. Čevlji so bili sicer nekdaj novi, bogve čigavi, ali zdaj so čudovito razšvapljani in se prav nič ne prilegajo nogi. V debelem cestnem prahu se mi zde kakor beneške gondole v Canal grande. Cempre drsa v njih in pušča za seboj široko sled v prahu. Po suhljatem, z rdečkasto že skoro osivelo brado obkroženem licu mu lijejo znojne kaplje, se izgubljajo v rjavo-rdeče-sivi gošči ali pa kapljajo v cestni prah. Časih se mož ustavi in potegne z rokavom preko čela.

Tarife nima nobene. "Kakor sami veste, ubog, potreben revež sem", pravi in se dvakrat, trikrat zahvali za prejeti novec, če se mu zdi nagrada obilna.

Otroci mu radi nagajajo, kar seveda ni lepo. Tedaj ustavi svoj "avto" in požuga s koščeno pestjo nagajivcem. Ploha psovk se vsuje iz brezzobnih ust na otročad. Če bi mu kak paglavec prišel preblizu, bi potekel za njim in mu premikastil zvetrano glavico. No pa tega ne počaka paglavec.

Če pozna otroke, stopi tudi v hišo in reče:

— Prosim, da bi vaše otroke učili manire!

Zaloputne vrata in drsa dalje s svojim vozičkom.

Kjer cesta skoro pravokotno zavije proti kolodvoru, stoji že iz starih časov znamenje, lesen križ. Cesta se dviguje. Ves se kopajoč v znoju, sopiha Cempre s svojo koreto, ki tudi ječi. Od napora, ka-li? Vozi namreč prtljago tudi na kolodvor. Pri križu se ustavi in si globoko odahne. Sname svojo že davno za pokoj zrelo čepico in jo drži trenotek v obeh rokah. Pokrije se z desnico, levico pa skrči v pest in jo dvigne proti Križanemu. Grožnja — ali prošnja? Dvakrat, trikrat zamahne tako, nato pokaže na koreto in na cesto, po kateri pelje svoj tovor.

— Pomagaj Ti, ki si sam trpel!

Kakor bi hotel še povedati:

— Glej, kako se peham in morim za ta borni kruhek, kako celo svoje življenje samo rinem in rinem trpljenje pred seboj, poten in sključen. Pomagaj!

Zmaje z glavo, zamahne ničevo z roko in rine dalje.

Pa kakor se časih nenadoma in v trenutku izpremeni in določi človeška usoda, tako se je tudi Cempretu kar čez noč predrugačilo.

Vdova Mežečka, denarna žena, mu je bila sestra. Pa žal tistih nekaj stotakov, ki jih je imela, ubogemu Cempretu ni prav nič koristilo. Bila sta si navzkriž kakor pes in mačka in sta se najraje nadaleč ognila drug drugemu. Cempre si raditega niti najmanj ni delal sivih las.

— E! Ena majhna bo prišla, pa bo. Nič ne bo nesla seboj, — tako je rekel.

Pa res je prišla 'ena majhna'. Pa kar čez noč. Nekega lepega jutra je Mežečko sredi mesta povozil avtomobil. Šofer se je komaj ozrl, zglasil se je pri komandi in drvil naprej. Možečka pa je obležala mrtva na prašni cesti, pozlačeni s solnčnimi žarki.

Ko je Cempre izvedel o nesreči, je dejal:

— Saj sem rekel. Ena majhna pride pa te ni, pa bodi bogat ali reven, v svili ali raztrgan.

Solze ni potočil.

Edini dedič je dobil Cempre po sestri vse. Za njegove razmere celo premoženje. Pogledal je navzdol po mastni suknji, razefranih hlačah, predpotopnih čevljih. Dvakrat je zavrtel čepico v rokah in jo ogledal od vseh strani.

— E! — je dejal naposled. — Človek samo enkrat živi.

Omislil si je še tisti dan novo cajgasto obleko, čevlje in lep mehak črn klobuk. Dal se je ostriči in obriti. Privoščil si je par "kratkih" in nekaj dni ves zadovoljen in srečen pohajkoval v brezdelju. Pa kot izkušen mož si je kmalu premislil, dobro vedoč, da še večji kup izgine, če se mu samo jemlje in ničesar dodaje.

Slekel je novo obleko, jo previdno zložil in položil v škatljo od kartona. Škatljo je prevezal z vrvico. Odpihnil je prah s čevljev in jih postavil na peč. Klobuk je zavil v sestrino naglavno ruto in eulo obesil na klin.

Nataknil je spet stare cape in šel za zaslužkom. Kadar se mu pa zazdi zadosti porivanja, se preobleče in zadovoljno posedi pri vinu in cigari.

H. A.

Italijanski podaniki,

ki se vračajo iz Avstrije v domovino, se smejo vračati samo čez Feldkirch-Buchs skozi Švico. Tako se poroča uradno.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M Rojtz, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Saftich.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolico: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan Badovinac.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich.
Oglesby, Ill.: Matt Hribernik.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Cherokee, Kans.: Frank Režisnik.
Columbus, Kans.: Joe Knafelc.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.
Mineral, Kans.: John Stalc.
Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. U Likovich.
Aurora, Minn.: Josip Fugina.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, M. L. Kapsh, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Ponše.
Kitzville, Minn. in okolica: Jos Ambsich.
Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Uršič.
Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik in John Prostor.
Barberton, O. in okolica: Alois Balant.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, O. in okolica: J. Kumše.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Keržišnik.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in John Zupančič.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Josip Suhor.
Export, Pa. in okolica: Frank Trebec.
Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Fitz Henry, Pa.: F. Gottlicher.
Greensburg, Pa. in okolica: Josef Novak.
Irwin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schulta.
Monessen, Pa.: Math Kikelj.
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jaksha i Podvašnik, I. Magister in U. R. Jakobich.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Peternel.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: L. Blasich.
Black Diamond, Wash.: G. J. Perenta.
Davis, W. Va. in okolica: J. Brosich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pesdir.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh.
Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val Stalich in Valentin Marcina.
Kemmerer, Wyo.: Jos. Motoh.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1916.

Velja s poštnino vred 35 centov.

Obseg berila:

Domovini in narodu. (Pesem.) — Običajni Koledar. — Strašne številke — Krogla. — Maska. — Razkritelj petroleja. — Red Marije Terezije. — Francija v vojnem času. — Jasna noč. — Moja ura. — Svetovna vojna in katoliška Cerkev. — Duševni blisk. — Pri sanitetnih kolonah, na bojišču. — Eksplozivne snovi. — V lekarni "Avstrija". — Iznajditelj podmorskega čolna. — Galipolis in Dardanele. — Julija Romain. — Rmena pošast. — Doživljaji v zraku. — Podzemljsko mesto v Wieliczki. — Čustvena udova. — Kovač. — Kolonijalna posestva Nemčije. — Bodočnost Evrope. — Urednik. — Pohabljenec. — Le Betail. — O vzrokih svetovne vojne. — Petindvajset frankov — Kako nastane strelni jarek. — Kdo je bil? — Klasični topovi. — Pes v vojni. — Belgijska armada. — Pri generalnem štabu. — O podobnosti dvojčkov. — Ljubi denar. — Srečanje. — Mobilizacija v Venezueli. — Specialitete. — Prvi polet iz Evrope v Ameriko. — Čudne zgodbe. — Rdeči trak. — Pregled dogodkov svetovne vojne. — Kitaj ski tipi. — Smešnice. — Oglasi.

Slike:

Italijanski vodljivi zrakoplov nad Benetkami. — Sestanek nemškega in avstrijskega cesarja. — Prevažanje avstrijskih čet preko reke San. — Turška artilerija na Galipolisu. — Prizor na cesti v Belgradu: učinek šestnajstpalčne avstrijske granate. — Potop angleške ladije "Majestic" v Dardanelah. — Avstrijska kavalerijska patrulja ob Visli. — Ruska infanterija v zakopih. — Italijani so vjeli avstrijskega špijona. — Avstrijski oklopni vlak v Galiciji. — Italijanski bersaljeri v boju. — Mrtveci v zavzetem belgijskem zakopu. — Italijanska gorska baterija pripravljena za akcijo. — Ranjeni Rusi, zapuščeni od svojih ob priliki bega iz Varšave.— Srbske utrdbe pri Belgradu, razdejane od avstrijskih topov. — Avstrijski vojaki, katere so vjeli Italijani na goriški fronti. — Učinek avstrijskih granat v Žagradu. — Ameriški podmorski čoln. — Vojni arsenal v Belgradu, katerega so Avstrijci razdejali. — Fort štv. 10 pred Przemyslom, katerega so Nemci zavzeli z bajonetnim naskokom. — Avstrijska havbična baterija v akciji. — Pogled na del Varšave. — Bolgarske čete na gorskem prelazu ob srbski meji. — Avstrijske prednje straže v Rusiji. — Italijanska poljska bolnica dve milje za fronto. — Prizor iz Lvova. — Učinek avstrijske granate v Anconi. — Avstrijska invazija na Poljskem — Ruski vojni jetniki. — Vodljivi angleški zrakoplov. — Bovec s Prestreljnikom. — Triglavsko pogorje.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 825, Rock Springs, Wyo.
Tajnik:: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku **Ivan Telban**, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Potovanje v vojnem ozemlju. Potovanje v ozemlje sodnega okraja Kranjska gora (izvzemši Jesenice in Koroško Belo) v občine Srednja vas, Bohinjska Bistrica in Gorje, sodnega okraja Radovljica, kakor tudi v ves politični okraj tolminski, dalje iz tega ozemlja, se more tudi v lokalnem prometu in v daljšem prometu v ožjem vojnem ozemlju vršiti samo s potnimi dopustnicami vojne pošte št. 606. Za potovanje iz tega ozemlja more dati dovoljenje tudi etapno postajno ali kolodvorsko poveljstvo.

Umrli so v Ljubljani: Friderik Krašovec, učitelj, 21 let, Linhartova ulica 4. — Fran Udovič, zasebnik, Vogelna ulica 9. — Ivan Kokalj, oskrbnik železne tovarne v pokoju v visoki starosti 81 let, Stari trg 30. — Ivan Titz, kotlarski mojster, 75 let. — Ana Cerk, roj. Lekan, soproga davčnega upravitelja.

Umrla je v Kranju gdč. Marija Savnik.

Umrl je v Črnomlju orožniški stražmojster Karol Debeve v starosti 45 let.

Kap je nenadoma zadela v Višnji gori lesnega trgovca Antona Faturja, ko je bil namenjen po opravkih. Bil je zaveden Slovenec in priljubljen meščan, ki je rad pomagal marsikomu v stiskah.

V pijanosti vtonil. V Spodnji Idriji so potegnili iz vode pri jezu truplo 32letnega mizarskega pomočnika Leopolda Erjavca iz Idrije. Baje je bil opit, pa je domov grede ponoči padel v vodo in vtonil.

Nesreče. Na Mestnem trgu v Ljubljani je nek vojak z vozom podrl na Selu št. 39 stanujočega Janeza Rožino ter ga na glavi tako poškodoval, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnišnico. — Na ledu je padla dveletna posestnikova hči Marija Vidmar v Hribu in si je zlomila levo nogo. — S peči je padel dveletni posestnikov sin v Bevkah pri Vrhniki in si zlomil levo nogo; ima pa tudi še druge poškodbe. — Ponesrečil se je 40letni rudar Ivan Zalar. Množina premoga je padla nanj in mu zlomila desno nogo. — Slamo je rezal 55letni hlapec Martin Urbanija v Ljubljani, kar mu je stroj odrezal prste leve roke; enaka nesreča je zadela 26letnega dninarja Alojzija Bečana v Dravljah. — Z drevesa je padel desetletni posestnikov sin Pavel Mušič v Mengšu; precej je poškodovan na desnem očesu. — Ostro patrono je dobil v roke posestnikov sin Jakob Žele v Zagorju pri Postojni in se je z njo igral; patrona je eksplodirala in dečka nevarno poškodovala po obrazu.

Črne koze se širijo v nekaterih vaseh v radovljiškem okraju na Gorenjskem.

Požar. Pri Matevžu Kobalu na Vrhpolju je nastal požar, ki je uničil njegovo gospodarsko poslopje in krmo ter nekaj orodja. Škode je 9000 kron.

Bogata beračica. Na Dunajski cesti v Ljubljani so aretirali neko 68letno vdovo, delavko, ki je beračila okoli in po vsej sili hotela prenočevati brezplačno v neki gostilni, dasi ima več tisoč kron denarja, kakor se je dognalo.

ŠTAJERSKO.

Slovenske žrtve vojne. Iz Hoč pri Mariboru. Dne 12. decembra je dospela od Rdečega križa žalostna vest, da je vrl mladenič Andrej Robič v cvetu svoje mladosti v 24. letu dne 12. julija pri Zagorcah na Ruško-Poljskem padel. — Iz Frama. Po smrti odlikovan je bil dne 8. decembra z veliko srebrno hrabrostno svetinjo Anton Bezjak iz Frama, ki je padel 22. oktobra na italijanskem bojišču. — Sv. Lenart v Slov. gor. Matej Klemenčič, doma iz Mote pri Kapeli, nam piše z ruskega bojišča dne 3. decembra: Tukaj na severnem bojišču smo pokopali na prvo adventsko nedeljo mojega prijatelja, ki sva se poznala tukaj v vojni, N. Sarnica, sina vdove-gostilničarke pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Rajni je imel 18 let in je prišel šele komaj meseca septembra na bojišče. Nesrečna smrt ga je vrgla v prerani grob. Pogreb je bil sijajen, tudi od civilnega prebivalstva je bilo dosti navzočih pri pogrebu. Nagrobnico mu je govoril vojaški duhovnik. — Mala Nedelja. Žrtev vojne nam je postal med mnogimi tudi priden mladenič Fran Rudolf, 21 let star. Dne 3. decembra je bil zadet od italijanske granate na goriški zemlji. Veliko je pretrpel na Doberdobski planoti. Ko mu je čas dopuščal, je prav rad naznanil svojim dragim, da je še zdrav s svojimi prijatelji in znanci. Ker je bil prav prijazen in priljubljen po celi okolici, ga njegovi znanci močno pogrešajo. — Drnava. Došlo nam je žalostno poročilo z južnega bojišča, da je padel, zadet od sovražne krogle, priden mladenič, vojak slovensko-štajerskega pešpolka, desetnik Ignacij Majerič. Bil je v 22. letu. Preteklo leto se je bojeval na severnem bojišču s svojimi štirimi brati. Tam je bil ranjen in zopet srečno ozdravel. Zapustil je svoje brate in se podal na južno bojišče, kjer ga je sedaj dohitela smrt. Njegov mlajši brat je moral na srbsko bojišče. Najstarejši brat, topničar, je postal ruski ujetnik v Przemyslu, drugega zopet pogrešajo od 27. julija z južnega bojišča, tretji pa, četovodja, je bil zadet od šrapnela preteklo leto na severnem bojišču. Padli Ignacij počiva na Doberdobski planoti, na kateri se bori tudi njegov sosed in zvest prijatelj Fran Herga. Padli je bil vzoren fant in zgled sovaščanom, zatorej ga tudi vsi pogrešajo. Kaj bo sedaj počel stari zapuščeni oče, kateri žaluje za svojimi sini? — Šmartno pri Slov. Gradcu. Dan na dan gromijo topovi s soške fronte, kjer se borijo naši možje in fantje pod vodstvom Svetozarja pl. Boroeviča ter odbijajo sovražne napade "rešitelja" krasne Gorice. Vendar tudi nam ne prizanaša koščena žena in marsikaterega izmed našega naroda pokriva hladna zemlja. Tako je izgubila tudi odlična slovenska obitelj Šotl svojega dragega 21letnega sina Mihaela, ki je izdihnil v ljubljanski bolnišnici svojo blago dušo. Ranjki je bil vstrajen član domačega pevskega zbora. Bil je vedno veselega obraza, njegov res zdrav humor je kratkočasil vsako pošteno družbo. In sploh je bil drag in ljub vsakomur, ki ga je poznal; zato je tudi zarosilo mnogotero oko ob njegovi smrti. Nad dva meseca je bil v sovražnem ognju, dokler ga ni sovražna granata za dela 15. novembra v desno nogo. Prepeljali so ga v Ljubljano, kjer je umrl 22. novembra.

Padel je na Doberdobski planoti, kakor se zdaj uradno poroča, že 24. oktobra korporal Fran Apoteker, gospodar na Jezernikovem posestvu pri Sv. Martinu v Rožni dolini na Štajerskem. Nahajal se je na bojišču od začetka vojne.

Umrl je v Sevnici učitelj in kadetni aspirant 27. domobranskega pešpolka Makso Križman vsled težke bolezni, ki si jo je nakopal v izvrševanju svoje vojaške dolžnosti.

Cirkovce na Dravskem polju. Iz ruskega ujetništva se je oglasil svojemu očetu rezervni poročnik 87. pešpolka Štefan Medved, doma v Šikoljah pri Pragerskem.

Ruše. Blaž Vigec je pisal svojim starišem iz Sibirije, da je še živ in zdrav. Ujet je že nad devet mesecev. Imeli smo ga že med mrtvimi, ker ni bilo glasu od njega. Veselje, da se je Blaž zopet oglasil, je nepopisno.

Iz Frama je okoli 300 mladeničev in mož pod orožjem. Blizu 50 je mrtvih in pogrešanih, okoli 20 ujetih, kakih 30 ranjenih. Imamo tudi mnogo podčastnikov. V zadnjem času smo dobili štiri narednike, in sicer: Fran Stern, kmet na Planici; Ivan Bezjak, tovarnarjev sin iz Frama; Ivan Kodrič, štabni narednik, trgovec v Framu; Fran Pungartnik, bivši kmet na Ješenci. Prva dva narednika, Stern in Bezjak, sta odlikovana s srebrnim križcem. Potem pa še imamo celo vrsto četovodij in drugih podčastnikov. Naj omenim samo Janeza Vihar, ki bo kmalu narednik, in županovega sina na Ješenci Avguština Vauhnik, ki je bil pred kratkim imenovan za četovodjo in ima trojno odlikovanje, tudi veliko srebrno kolajno. Imamo pa tudi mladega poročnika M. Pirkmaier, ki je šele pred kratkim in pa naglo dosegel to čast. V Framu sta tudi rojena brata stotnika Cvirn.

Št. Ilj v Slov. gor. Fran Šiker, posestnikov sin iz Selnice, je pisal 10. decembra svojemu prijatelju, da se nahaja na italijanskem bojišču in da je še vedno zdrav. Na praznik Marije Device je bil v veliki smrtni nevarnosti. Stal je na prednji straži, pa so šrapneli tako leteli krog njega in tudi kamenje, da je mislil, da je že prišla njegova zadnja ura, pa vendar le je ostal nepoškodovan.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Srčne pozdrave pošiljajo fantje in možje z italijanskega bojišča: Peter Rozman iz Jeruzalema; Jakob Štruel, Jakob Janežič, Alojzij Vertič, Jožko Kolbl in Alojzij Plohl. Pišejo: Veselo in živo smo se spominjali godu sv. Miklavža in časov, ki smo jih preživeli ta dan med svojci, ko smo skupno častili sv. Miklavža kot farnega patrona. Kako so peli ta dan pevci, kako so bučale orgle in kaka svečanost je vladala ta dan po vsej cerkvi. Bučanje je tudi pri nas, a to so granate, šrapneli, bombe in druge reči, ki žvižgajo in tulijo po zraku. Ti glasovi so glasovi naših orgelj, katerih smo se pa že dovolj naposlušali.

Rajhenburg. Pozdrave z italijanskega bojišča so poslali v Rajhenburg dne 9. dec.: Marcelin Gaberc, Fran Ašic, Ivan Presker, Alfonz Levičar, F. Graber in Rudolf Šafarnik.

Leskovec. Davorin Kranje nam piše z italijanskega bojišča: Mnogo mesecev muke sem že prestal na bojiščih, pa, hvala Bogu, sem še zdrav. Mnogi tovariši že počivajo daleč od svojih domačih v tuji zemlji, nekaj jih je v bolnišnicah, veliko pa se jih bori po raznih bojiščih, kjer prelivajo svojo kri.

Slov. Bistrica. Za zasluge za Rdeči križ je bila odlikovana z bronasto častno kolajno z vojnim okraskom Leopoldina Ilovšek.

Slivnica pri Mariboru. Dne 11. decembra smo v grob položili truplo blagega 80letnega starčka Štefana Domadenik, podomače Klemena ali Plahutnika. Rajni je bil ugleden in daleč naokoli zelo spoštovan kmet na zelenem Pohorju, bil je ljubeznjiv oče štirim vrlim hčerkam in četverim sinovom, kojih dva se nahajata na bojišču, eden pa županuje v Rančki občini; v tej občini je bil pokojni 40 let čelaven odbornik, kakor tudi svojčas čislan ud krajnega šolskega sveta slivniškega. Sploh je bil poštenjak od pete do glave in zaveden Slovenec.

Grajena pri Ptuju. Dne 11. dec. je tukaj umrla po kratki bolezni Marija Gregorec, občespoštovana posestnica in gospodinja ugledne slovenske gostilne na Grajeni. Daleč naokrog je znano ime poštene hiše Gregorčeve.

Sv. Duh na Ostrem vrhu. Dne 14. decembra smo pokopali z dvema duhovnikoma skrbnega gospodarja Antona Tacer, podomače Klavžeja. Kratka bolezen mu je pretrgala 82inpolletno delavno življenje. — V Gradcu v deželni bolnišnici je umrl dne 5. decembra ganljive smrti Martin Slopšek, nadučitelj pri Sv. Petru pri Laškem trgu, star šele 37 let. Učiteljeval je od leta 1898 do 1904 tudi pri nas.

Studenice pri Poljčanah. Tukaj je umrl tržan in vnet narodnjak Jožef Koropec, star 77 let. Rajni je bil svojčas član mnogih javnih zastopov, v katerih se je vedno kazal odločnega Slovenca.

Prekopa pri Vranskem. Bridko je sedanje življenje. Vedno še pa pride nesreča tu in tam. Dne 9. dec. se je vnel ogenj na Vranskem v Šentakovih poslopjih. Zgorel je kozolec in hlev. Ta nesreča je zadela pri vseh priljubljeno Šentakovo družino. Hitelo je več gasilnih društev na pomoč, da se prepreči nesreča, katera je pretila sosedom. Prva je bila brizgalna iz Prekope na licu mesta ter je prav pridno delala.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Tako silovitega viharja, kakor je divjal v noči na 12. decembra, ne pomnijo niti stari ljudje. Podiral je plotove, porušil strehe, poškodoval zidove; opeka je kar letela s streh; nekaterim je odkril hiše, odnesel slamo, podiral dimnike. Najhujše je divjal vihar na hribih; ni je hiše, ki ne bi bila vsaj nekoliko poškodovana. Nekemu posestniku v Trnovskem vrhu je popolnoma podrl streho; druge strehe zopet kažejo gola rebra. Na nekem dvorišču so bili prazni sodčki; veter jih je premetaval po dvorišču, kakor da bi se igral s kreglami. Škoda je splošno velika, tem večja, ker ni delavcev, da bi popravili poškodovana poslopja.

Vuhred. Okrajno sodišče v Marenbergu je obsodilo tukajšnjega trgovca Josipa Widmoserja radi pretiravanja cen in ker nekaterim strankam ni hotel prodati živil, ki jih je imel v zalogi, na 400 kron globe ali v slučaju neiztirljivosti na 40 dni zapora. Widmoser mora tudi plačati vse stroške sodnega postopanja.

Brežice. Po štiridnevnem zasledovanju se je posrečilo orožnikoma Valenčiču in Smelu prijeti cigansko tolpo, ki je izvršila v tukajšnji okolici mnogo vlomov in tatvin. Izročili so jo tuk. sodniji.

Ujeta vlomilca. Florijan in Josip Oseg sta v Ceroveu v rogaškem okraju vlomila pri posestniku Alojziju Skrablu in ukradla 2750 kron. Orožniki so oba vlomilca že naslednji dan našli.

KOROŠKO.

Umrl je 23. dec. v Celovcu ces. svetnik Ferdinand Schneeweiss, upokojeni ravnatelj pomožnih uradov, v 73. letu svoje starosti.

Prva božičnica. V Mohorjevi hiši v Celovcu se je 26. decembra ob navzočnosti družbenih odbornikov priredila prvokrat božičnica za družbeno osobje. V družbeni pisarni so se zbrali okoli božičnega drevesca predstojniki in uslužbenci. Družbeni tajnik msgr. Podgore je v lepem govoru razlagal pomen božičnega drevesca za družbo in za družbeno osobje, ki sodeluje pri velevažnem misijonskem delu za slovenski narod. Po govoru se je osobje obdarovalo in se od svojih predstojnikov hvaležno poslovilo z novim navdušenjem za vzvišeno delo in z blagim vtisom, da je razmerje med njimi in vodstvom pravo družinsko razmerje.

Zaradi občevanja z ujetniki. Iz Važenberga poročajo: Z oklicem pred cerkvijo karana in z izgonom iz občine kaznovana je bila pri nas Frančiška Saga, pristojna na Rudo, zaradi občevanja z ujetniki. Presmete babe!

Rojaki, naročite se na "Glas Naroda", edini slovenski dnevnik v Ameriki!

Ne nosite pasu za kilo!

Po tridesetletni skušnji sem pronašel aparat za može, žene in otroke, kteri zdravi kilo.

Pošljem ga za poskušnjo.

Če ste že skoro vse poskusili, pridite k meni. V čem drugi niso dosegli uspehov jaz imam potem največje. Pošljite spodnji kupon še danes in jaz vam pošljem

Zgornja slika predstavlja g. C. E. Brookse iz Marshall, Mich., ki zdravi za kilo bolne že več kot trideset let. Če imate kile pišite mu še danes.

zastonj svojo ilustrovano knjižico o kili in nje zdravljenju v kateri najdete moj aparat, cene in imena — mnogo ljudi, kteri so ga skusili in bili ozdravljeni. Jaz to popravim, kar vsi ostali niso mogli. Zapomnite, da ne rabim mazila, pripovedke in ne laži.

Pošljem na poskušnjo kot dokaz, da je resnica kar zdravim. Vi ste sodniki in kakor hitro preberete mojo ilustrovano knjižico, prepričali se bodete, kakor so se stotine bolnikov, kterih dopise morete čitati. Izpolnite spodnji kupon in ga pošljite še danes. To pa radi tega, ker je potrebno, da žrtvujete malo časa, ako hočete poskusiti moj aparat.

ZASTONJ INFORMACIJSKI KUPON.

C. E. Brooks 2134 B State St.
Marshall, Mich.

Prosim pošljite mi potom pošte v običajnem zavitku vašo ilustrovano knjižico in natančna pojasnila o vašem aparatu za zdravljenje kile.

Ime.....

naslov.....

mesto..... država.....

Imam v zalogi

MOHORJEVE KNJIGE

za leto 1916.

En iztis (6 knjig) stane po pošti $1.50. Sprejemam tudi udnino za prihodnje leto, ki znaša za Ameriko kakor vedno **1 dolar**. Kdor naroči knjige ali pa vplača udnino za prihodnje leto, dobi **proti doplačilu 30 centov** TRIDESET KVADRATNIH ČEVLJEV VELIK ZEMLJEVID vojskujočih se držav, s katerim se zamore pokriti celo steno.

ALOIS SKULJ,
P. O. Box 1402, New York, N. Y.
(5-1—29-2 v 2 d)

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR

ZA LETO 1916

Cena mu je

35c.

Dobi se pri:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
82 Cortlandt St., New York.

U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki:

Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Charles Karlinger, 3942 St. Clair Ave. Cleveland, O

Fr. Leskovic, Box 44, — Franklin, Kans.

Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.

M. Ogrin, 12 - 10th St., N Chicago, Ill.

H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.

Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind

M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

M. Perušek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah.

Fr. Cherne, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

Rok Firm, Frontenac, Kansas.

Jakob Petrič, Chisholm, Minn.

Frank Gabrenja, Johnstown, Penna.

Louis Vesel, Gilbert, — Minn.

Mat. Kamp, La Salle, Ill.

Frank Skok, 438 - 52 Ave West Allis, Wis.

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo za Greater New York in okolico. Ink.

Upravni odbor:

Predsednik: Anton Plevel, 410 E. 5. St., New York.
Podpredsednik: Ignac Zajc, 1497 De Kalb Ave., Brooklyn, N. Y.
Tajnik: Vinko Zevnik, 852 Anthon Ave., Ridgewood, N. Y.
Blagajnik: Ivan Maček, 2801 Catalpa Ave., Ridgewood, N Y
Zapisnikar: Ivan Gerjovich, 442 Union St., Brooklyn, N. Y.

Nadzorni odbor:

Josip Pogachnik, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Anton Cvetkovich, 440 Union St., Brooklyn, N. Y.
Viktor Volk, 68 Maujer St., Brooklyn, N. Y.

Društveni zdravnik:

Dr. Henry U. Robinson, 69 E. 7th St., New York, N. Y.

Redne društvene seje se vrše vsako ČETRTO SOBOTO v mesecu v društveni dvorani "BEETHOVEN-HALL", 210 E. 5th St. blizu 3. Ave. v New Yorku, N. Y. in se pričnо točno ob 8. uri zvečer.

NA PRODAJ

trgovina s premogom in ledom, 175 stalnih odjemalcev. Rent za stan s štirimi sobami in poleg tega še dva hleva stane samo $18. Imam dva voza in enega konja. En voz za selitev, drugi pa za prevažanje premoga in ledu. Cena vsemu $400. Vprašajte:

Frank Wuehte,
272 Jefferson St., Brooklyn, N. Y.
(31-1—8-2)

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

PHONE 246

Zastopnik
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

18-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke patentirana zdravila.

PRODAJA vožnje listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznano kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic $ 6.50
12 steklenic 12.00

V ZALOGI IMAMO

tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni distileriji

Naše cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. $2.25, $2.50, $2.75 in $3.00
Slovovitz per gal. ..... $2.75—$3.00
Tropinjevec zaboj ..... $ 9.00
Slivovitz zaboj $13.00
"66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj $11.00

Rudeča Ohio vina per gal. .... 55c., 60c., 65c.
Catawba in Delaware per gal. ..... 75c.—80c.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo $1.00. za 25 gal. $2.00, za večja naročila je sod zastonj. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. **Za pristnost pijače jamčimo.**

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti:

DOBRE IN POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskaren v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA
PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

EMILE GABORIAU:

TATVINA

33 (Nadaljevanje).

— Da, zdi se mi.

— Včasih si bil veliko bolj pameten. — Zakaj pa nisi šel za njim?

— Saj sem šel. — Pri Francoski banki je bil in zmenjal ček. — Zdi se mi da se pripravlja na potovanje. — To je vse, kar vem. Kaj zapovedujete, mojster?

— Takoj se vrni domov in....

Prosper, ki je stal pri oknu, je vzkliknil:

— Clameran!

Verduret je bil takoj pri oknu. — Kje je?

— Tam na mostu. — Ravnokar je zavil za šator, kjer prodajajo oranže.

Da, res, marki je stal tam in čakal. — Skoraj gotovo je bil opazil, da mu sledi služabnik, pa je šel za njim.

— Vidiš, da se nisem motil — je rekel Verduret Josipu. — Zdaj ne kaže drugače, kakor da se služabnik izpremeni. — Idi k gospe Aleksandrini.... Že veš, kaj mislim.

Josip se je priklonil in odšel v sosednjo sobo. — Po preteku nekaj minut se je vrnil. — Toda to ni bil več gladkoobriti in v livrejo napravljen služabnik, pač pa resen možak. — Na sebi je imel črno obleko in male brčice. — Z eno besedo povedano, služabnik Josip Dubois se je izpremenil v policijskega agenta Fanferlota.

— Dobro! — je vzkliknil Verduret — ti si pa res policaj, da ti ga ni para!

Fanferlot je zardel in ponižno vprašal:

— Kaj naj pa zdaj storim?

— Idi skozi zadnja vrata in se vstavi pri zalivu. — Clameran te mora videti, veš! — Takoj bo zaslutil, da mu je policija na sledu. — Začel bo bežati in te bo skušal spraviti na napačno sled. — Dobro pazi in glej kaj boš delal!

— Saj vendar nisem novinec!

— Še toliko boljše. Le hitro!

Še predno je bil Fanferlot na cesti, je že potrkala na vrata Nina Gypsy, ali kakor se je sedaj imenovala, Ana Dupont.

Uboga deklica je bilo čisto izpremenjena. — Prej je bila živahna, sedaj je pa postala zamišljena in na očeh se ji je poznalo, da je zadnji čas veliko jokala.

Prosper ja je boječe pozdravila, takoj zatem se je pa obrnila k Verduretu in ga vprašala:

— Kaj želite, gospod?

— No, preljubi otrok, kaj je novega?

— Ničesar natančnega ne vem, toda slutim, da se bo nekaj strašnega pripetilo. — Gospa se plazi kakor senca po dvoranah, pa tudi gospod Fauvell se je čisto predrugačil.

— Ali vam nisem povedal, Prosper! — je vzkliknil Verduret. — Nesrečni mož se je premagal in zdaj išče dokaze. — Mogoče jih je že našel.

— Da, — je odvrnila Nina — zdi se mi, da ve bankir vse.

— Misli, da ve vse, in to je zanj še strašnejše kakor resnica.

— Šele zdaj mi je jasno povelje, ki ga je dal svojemu služabniku. —

— Kaj mu je rekel?

—Zapovedal mu je, da mu mora izročiti vsa pisma, ki pridejo v hišo. — Vse, pa naj bodo naslovljena na ženo ali na Magdo.

Verudret je nekaj premišljeval, slednjič je pa rekel:

— Hvala vam ljubi otrok. — Zdaj se vrnite domov in natančno opazujte vse. — Kakorhitro se bo kaj zgodilo, mi sporočite.

Nina pa ni šla takoj. Boječe je pogledala Verdureta in ga vprašala:

— Kaj bo s Caldasom?

Prosperju se je zdelo, da je to ime že nekoč slišal, pa se ni mogel spomniti kje.

Verduret je pri tej besedi vztrepetal po vsem telesu in žalostno odvrnil:

— Obljubil sem vam, da ga boste zopet našli. — Kar sem obljubil, bom tudi storil. — Zdaj pa idite.

22.

Verduret se ni motil. — Prosperjevo pismo je imelo strašen učinek. — Bankir je razvil listek in pogledal podpis: Prijatelj.

— Prijatelj? Kaj pomenja to?

Ko ga je prebral, se mu je zmeglilo pred očmi. — Ali je mogoče? — Ali mu res ni njegova žena zvesta? Žena, katero tako obožuje!

— Ne, to ni mogoče, to ni mogoče!

Zmečkal je pismo in ga vrgel v kamin, v katerem pa k sreči ni bilo ognja.

Skušal je pozabiti na vse in nadaljeval z delom.

Misli ga niso hotele ubogati, ampak so neprestano romale nazaj k anonimnemu pismu.

— Če bi že vsaj vedel, kdo je ta nesramnež! — Jaz bi mu dal obrekljiven!

Iz kamina je vzel pismo, pa po spačeni pisavi ni mogel izslediti pisca. — Ko ga je prebral desetkrat ali dvajsetkrat, je začel omahovati.

— Ne, tega trpljenja ne morem več prenašati. — Pismo bom pokazal Valentini. Stopil je k vratom, pa se je vstavil: — Kaj če bi bilo pa le res? — Če bi me res varala?

Popoldne, ko je šla njegova žena z Magdo na izprehod, je šel v njeno sobo in pogledal v škrinjico, v kateri je imela ponavadi nakit. V škrinjici ni bilo razen par praznih škatljic ničesar.

— Toget je pisal pisec resnico? — Ne, to ni mogoče, ni mogoče! — je jecljal in se opotekel. — Mogoče ima nakit kje drugje?

Preiskal je vse shrambe pa ni ničesar našel.

— Morda ima nakit spravljen pri Magdi? — Tudi v Magdini sobi ni bilo ničesar.

Tedaj se je spomnil, da je na plesu pri Jandidieru vprašal svojo ženo, zakaj nima svojih briliantov seboj.

— Zakaj? — mu je odvrnila smeje. — Vsa pariška družba se jih je že dodobra nagledala. Sicer pa tudi ne pristojajo tej obleki.

In te besede je izpregovorila smeje! Nesramnica! Vlačuga! Ničvrednica!

In Magda, nedolžna deklica, je vedela za to.

Ta misel ga je tako pretresla da je ubogi mož omahnil na stol, da so se mu prikazale v očeh debele solze in mu začele polzeti po licu. Kmalo se je pa v njem pojavila jeza, in vsa njegova notranjost je kričala po maščevanju.

Ko je izprevidel, da nakit ni glaven dokaz Valentinine nezvestobe, je sklenil, da si poišče drugih, še boljših dokazov.

Najprej je zapovedal služabniku, da mu mora izročiti vsa pisma, ki pridejo na ženin naslov, svojega prijatelja v Saint Rem je naprosil, da naj mu pove vse podrobnosti o Lagorsu, slednjič je pa šel tudi na policijo in prosil za pojasnila glede Clamerana.

Policija noče razsipati s svojimi skrivnostmi. — Fauvella so sicer prijazno sprejeli in ga ravnotako prijazno odslovili. — Ko se je vrnil domov, je ležala na mizi brzojavka iz Saint Remyja:

— Lagorsovi so zelo revni. — Sina Raoul[illegible]i, — G[illegible]a Lagorsova ima samo hčere.

Fauvell ni vedel, kaj bi počel. — Nikdar mu ni prišlo na misel, dabi mogel biti kak človek tako predrzen in tako nesramen kakor je Lagors. — In tega človeka je imel v hiši, temu človeku je posojal denar!

— Oh, moj Bog, kako so se norčevali iz mene! — je sikal in škripal z zobmi. — In Lagors je občeval z mojimi otroci. — Ali so ti otroci res moji? — Valentina ga je torej že dvajset let varala.

— Maščevanje! Maščevanje!

Naslednji dan mu je služabnik res izročil vsa pisma.

Odprl je malo pisemce in bral:

Ljuba teta:—

Še danes moram govoriti s teboj. — Prosim pridi zagotovo. — Ti bom osebno povedal, zakaj ne morem priti k tebi.

Tvoj udani Raoul.

— Zdaj jo pa imam — je vzkliknil bankir in oči so se mu zablesketale.

Stopil je k mizi in vzel iz miznice revolver.

Ko je nesel v pisarno pisma, se je posrečilo Nini priti v sobo in vzeti iz revolverja kroglje ter jih nadomestiti s slepimi patroni.

— S tem je prva nevarnost odstranjena — je rekla sama pri sebi. — Vse drugo je Verduretova stvar.

Zatem je še poklicala Cavaillona in mu sporočila, kar je videla. — Cavaillon se je odpravil k Verduretu.

Uro kasneje je zapovedala bankirjeva žena zapreči in se odpeljala. — Tudi bankir je najel voz in ji v precejšni razdalji sledil.

— O moj Bog — je pomislila Nina, če bo prišel gospod Verduret prepozno!

(Nadaljuje se).

$1 dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:
DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETI, CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: 'Doli z orožjem' je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj **Peter Rosegger piše:** Sedel sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žnjo križemsvet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

NAZNANILO.

Vanjskim naročnikom iz Pennsylvanije sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

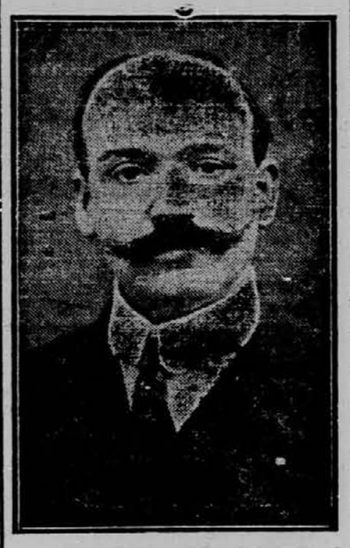

Mr. ZVONKO JAKŠIĆ,
ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.
Upravništvo "Glas Naroda"

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industrien and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnali.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev s zemljišči, prodajalcev parobrodnih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v nataralizacijskih zadevah: kako: postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POZOR KOJAKI!

Najbolj uspešno mazilo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zrastejo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškim krasne brke in brada in nebodo odpadali in se osivili. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinta, potne noge, kurje oči, bradovice, czebline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ,
1092 E. 64 St., Cleveland, O.

Veliki vojni atlas
vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.
Obsega 11 raznih zemljevidov
na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika
Cena samo 25 centov

Manjši vojni atlas
obsega devet raznih zemljevido
na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.
Cena samo 15 centov

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravn otako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR
(Notary Public)
v GREATER-NEW YORKU
ANTON BURGAR
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
IZDELUJE IN PRESKRBUJE
vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma iskrcanja ali imena parnika.
Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točne in solidno postrežani.

Velika vojna mapa
vojskujočih se evropskih držav.
Velikost je 21 pri 28 palcih.
Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj
denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj $13.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.